

การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2556

การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2556

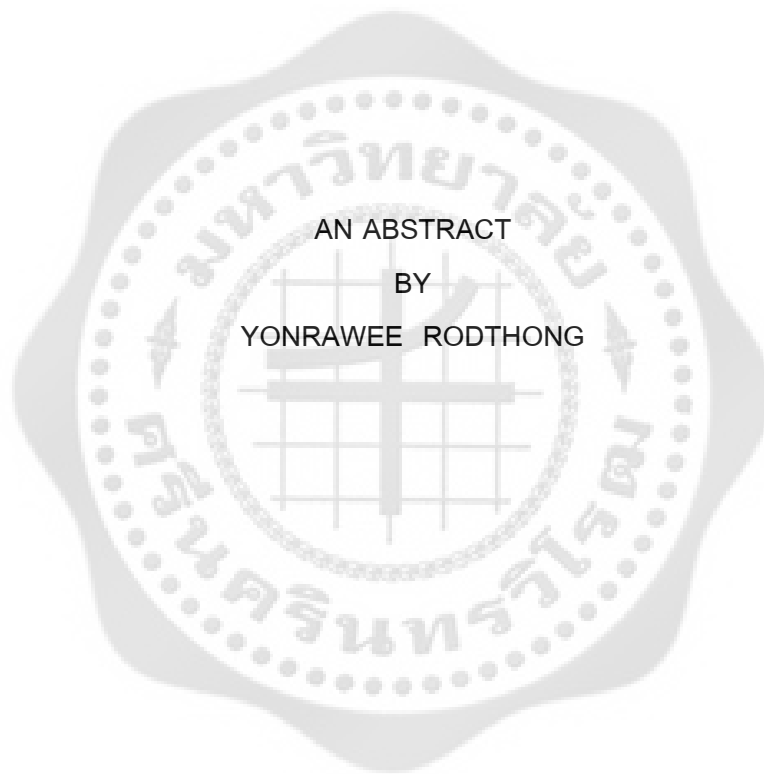
ยลรวี โรจน์ทอง. (2556). การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. สารนิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุน
ทางสังคมและการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนทอสี โรงเรียนรุ่งอรุณ โรงเรียนสยามสามเตร โรงเรียนบ้านคลองบัว และโรงเรียนพญาไท
จำนวน 535 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง แบบสอบถาม
สัมพันธภาพทางครอบครัว แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที(t-test) ค่าเอฟ (F-test)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova)

ผลการสรุปการวิจัยได้ดังนี้

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธใน
กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตน
ด้านสังคม และด้านตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนชั้นป.6 ที่มีเพศและการใช้สื่อเทคโนโลยีแตกต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง
ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนชั้น ป.6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว และ
การสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

A STUDY ON COMPARATIVE SELF- ESTEEM IN PRATHOM 6 STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2013

Yonrawee Rodthong. (2013). *A Study of Comparative Self- Esteem in Pratom 6 Students*.

Master' Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate

School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Inst.Dr.Skol Voracharoensri.

The purpose of this research was to compare the self – esteem of Pratom 6 students by genders, GPA, family relationships, social supports and the usage of communication devices. The samples of this research of 535 Pratom 6 students from five different Buddhist Wisdom Schools that are located in Bangkok. There are Thawsi School, RoongAroon School, Siamsaamtri School, Bann Klong Bua School, and Phaya Thai School. The researcher decided to collect the data from all populations by using different sets of questionnaires for each variable. The statistic tests that we used to analyze the data are t-test, f-test, and One-way Anova.

The research results are:

1. In overall, the attitudes of the Primary Education Grade 6 Student's self-esteem from Buddhist wisdom school in Bangkok were at the average level.
2. According to the attitudes of gander and using technology of Primary Education Grade 6 Student's self-esteem were not significant difference. In term of the factors affecting the family relationship, the social support, were difference self-esteem at the significant level of 0.05

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ของ ยลรวี โรจน์ทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

.....
(อาจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี)

ประธาน

.....
(อาจารย์ ดร. พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ เกิดจากความเมตตาและความกรุณาอย่างดียิ่ง จาก อาจารย์ ดร. สกกล วรเจริญศรี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ สละเวลาอันมีค่าในการให้ คำปรึกษา พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ แนะนำและเปิดโอกาสในการเรียนรู้การจัดทำสารนิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ เชี่ยวชาญได้แก่ อาจารย์ ดร. วิทิต รัชชตาตะนันท์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนปัญญาประทีป อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง และ อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล อาจารย์ จากภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือให้กับผู้วิจัย

ขอขอบคุณโรงเรียนวิถิพุทธที่อยู่ในกทม. ทั้ง 5 โรงเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนทอสี โรงเรียน สยามสามไตร โรงเรียนรุ่งอรุณ โรงเรียนพญาไท และโรงเรียนบ้านคลองบัว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและที่สำคัญต้องขอขอบคุณนักเรียน โรงเรียนวิถิพุทธระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ของภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา และคณาจารย์ ของคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้วิชาความรู้ ทักษะในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษากับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณโรงเรียนทอสีซึ่งเป็นสถานที่ทำงานที่ให้แรงบันดาลใจ การสนับสนุนด้านการเรียนและด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถมีเวลาในการเรียนหนังสือเพื่อเพิ่มพูนความรู้

ขอขอบคุณคุณสุจันทร์เพ็ญ อนันท์ภริมย์สุข และเพื่อนๆจากโรงเรียนทอสี ที่ให้การสนับสนุน การช่วยเหลือ กำลังใจ และคำปรึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตรรวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาการแนะแนว 51 ทุกคนที่ได้มอบมิตรภาพที่ดีให้กับผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยซาบซึ้งในน้ำใจของทุกท่านเป็นอย่างมาก

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณที่เป็นผู้ให้โอกาสทางการศึกษา แก่ผู้วิจัย รวมทั้งเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณค ฐบาอาจารย์ ทุกท่านที่ได้เปล่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ สุดท้ายนี้คุณความดีหรือประโยชน์อันใดที่ได้ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าขอมอบให้กับครอบครัวของผู้วิจัยทั้งหมดรวมถึงบุคคลที่มีได้เอ่ยนามด้วย

ยลรวี โรจน์ทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิด.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	8
ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง.....	9
ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง.....	10
ลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง.....	12
พัฒนาการของความภาคภูมิใจในตนเอง.....	14
ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง.....	18
ความหมายของครอบครัว.....	20
ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว.....	21
ลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัว.....	22
งานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว.....	23
ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม.....	24
ความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคม.....	26
ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม.....	27
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคม.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	31
ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	35
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	35
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	55
สมมติฐานการวิจัย.....	55
ขอบเขตของการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก.....	71
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	97
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	47
2 แสดงผลการศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ.....	48
3 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามเพศ.....	48
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	49
5 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	50
6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองใน ภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนก ตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปฏิบัติตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	52
9 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามสัมพันธภาพทางครอบครัว.....	53
10 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามการสนับสนุนทางสังคม.....	53
11 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	54

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นความสามารถในการปรับตัวหรือการพัฒนาบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะบุคลิกภาพที่เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เช่นความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) เพราะจะทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งความภาคภูมิใจในตนเองยังเป็นคุณลักษณะที่นำไปสู่คุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การยอมรับประสบการณ์และการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น จึงถือได้ว่าความภาคภูมิใจในตนเองเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของบุคคล ที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพราะผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ลังเล ทำให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำเป็นที่น่าเชื่อถือไว้วางใจของผู้อื่น (ธนัญญา คนอยู่. 2547: 20)

ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับมนุษย์และเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาในทุกสังคม โดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เป็นวัยที่ต้องสร้างความภาคภูมิใจในตนเองและแรงศรัทธาให้กับตนเองและเป็นวัยที่สามารถสร้างความภาคภูมิใจในตนเองได้ง่ายและมั่นคงกว่าวัยผู้ใหญ่ อิริคสัน (Erikson) จึงได้กล่าวว่า วัยเด็กตอนกลางคือ อายุ 6-12ปี เป็นช่วงสำคัญที่สุดในการวางรากฐานความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) หากมีความภาคภูมิใจในตนเองย่อมจะสร้าง “วัยขยัน” หากปราศจากความรู้สึก เช่นนั้นย่อมสร้างความรู้สึกต่ำต้อยกลายเป็นการสร้าง “วัยท้อถอย” ซึ่งปัจจุบัน ปัญญาที่พบเด่นชัดในเด็กคือมีผลทางการเรียนต่ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม จึงส่งผลกระทบ ต่อการเกิดปัญหาพฤติกรรมและปัญหาจิตเวชในเด็ก และพบว่าส่วนใหญ่จะมีปัญหาพฤติกรรม เช่น ปัญหาไม่ไปโรงเรียน หนีเรียน ขาดเรียนบ่อย ใช้สารเสพติด รวมไปถึงปัญหาด้านอารมณ์ เช่น โรคซึมเศร้า และโรควิตกกังวล ล้วนเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งวงจรของการเกิดปัญหาการเรียนรู้อันนี้ เป็นสาเหตุต่อเนื่องไปถึงปัญหาสุขภาพจิตและพฤติกรรม เริ่มจากผลการเรียนที่ไม่ดี ทำให้เด็กมีปมด้อย ขาดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจ ท้อแท้หมดกำลังใจ หาสิ่งชดเชย มีปัญหาพฤติกรรม และเอาดีทางอื่นทดแทนผู้ใหญ่จึงต้องพยายามช่วยให้เด็ก ได้รับผลสัมฤทธิ์ ให้เขาได้รู้ว่ามีความสามารถ เพื่อจะให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเอง (Positive self-concept)

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัย สนใจและต้องการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธของผู้วิจัย นอกจากวัยแล้วยังมีปัจจัยอื่นที่เป็นแรงเสริมให้เกิด ความภาคภูมิใจในตนเองได้ ซึ่งได้แก่ เพศ เป็นปัจจัยหนึ่งในยุคสังคมที่ทำให้ความภาคภูมิใจตนเอง คูเปอร์สมิธ และมาสโลว์ (Coopersmith. 1981: 65; Maslow. 1970: 237) ได้ศึกษาพบว่า เพศหญิง ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีลักษณะเข้มแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออก มีความ วิตกกังวลต่ำ มีลักษณะเหนือผู้อื่น และยิ่งมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงมากเท่าใด เขาก็จะเป็น บุคคลที่ยิ่งตั้งเป้าหมายชีวิต ไว้สูง อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้นต่อสิ่งใหม่ๆ และสิ่งที่ท้าทาย ความสามารถ พอใจกับงานที่ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ อยากรู้ อยากรู้อเห็น ใจกว้างและสามารถ ยอมรับผู้อื่นได้ สัมพันธภาพทางครอบครัว ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการสร้างความภาคภูมิใจ ในตนเอง เพื่อพัฒนาขึ้นไปสู่สังคมภายนอกครอบครัวซึ่งเด็กจะมีวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะวัดได้ จากสิ่งที่เพื่อนคิดต่อตัวเขา เด็กจะเริ่มพัฒนาสติปัญญา ทักษะทางสังคมและความมั่นใจในตนเองให้ สูงขึ้น ถ้าจุดดีเหล่านี้ได้รับการเสริมแรง จากกลุ่มเพื่อนที่เขานิยมชมชอบ ความภาคภูมิใจในตนเอง จะพัฒนาขึ้น นอกจากนี้แล้ว ครอบครัวที่มีสมาชิกที่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อกัน มีความเข้าใจ ซึ่งกันและกัน มีทัศนคติต่อกันในทางที่ดี และมีการร่วมทำกิจกรรมต่างๆในครอบครัว ก็จะมีแนวโน้ม ที่เด็กจะมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงมากขึ้น (Bullock; & Burraston. 2002: 307 – 317) ดังนั้น จึงปฏิเสธไม่ได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากและส่งผลต่อความ ภาคภูมิใจในตนเองของเด็ก

และจากการที่ผู้วิจัยได้พูดคุยและสังเกตเด็กที่มีความสัมพันธ์ทางด้านครอบครัว ที่พ่อและ แม่แยกทางกันอยู่ ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึง ความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมที่แตกต่างจากเพื่อน นักเรียนในวัยเดียวกัน นั่นคือ เด็กมีการแยกตัว ค่อนข้างเจ็บและไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่มั่นใจใน การทำงานหรือเสนอสิ่งที่ตนเองคิด เช่นเดียวกับที่คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 118 – 119) ได้ ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเองที่เกิดจากองค์ประกอบภายในตัว บุคคล และองค์ประกอบภายนอกบุคคล อันได้แก่ เพื่อน โรงเรียน ครอบครัว สถานภาพทางสังคม พฤติกรรมของมนุษย์สามารถพัฒนาได้โดยการควบคุมความคิด ความรู้สึกและการกระทำของ ตนเอง และเรียกความสามารถนี้ว่า การกำกับ ตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากปัจจัยจากตัวนักเรียนเองแล้ว ปัจจัยด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทาง สังคมของนักเรียน ยังมีผลต่อตัวนักเรียนด้วย เช่นเดียวกับแนวคิดการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ที่ได้อธิบายว่า การตัดสินใจส่วนใหญ่ของคนนั้นขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญ และมีอำนาจเหนือกว่าตัวเราอยู่ตลอดเวลา การสนับสนุนทางสังคมมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรม ของคน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (Hauenstein. 2001: 98) และแรงสนับสนุนทางสังคมยังส่งผลต่อ พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กเพราะ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล (Goslin. 1969: 76) การ สนับสนุนทางสังคม เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมให้เป็นสุข เพราะ พลังแห่งความเชื่อมั่นนั้นทำให้มนุษย์ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของมาสโลว์ (Maslow) ที่ว่าความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกว่า ตนเองเป็นที่ยอมรับและ

ต้องการของผู้อื่น มีความสามารถ มีเกียรติ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีประโยชน์ต่อสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนพลังที่ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญปัญหาอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ได้ด้วยความเข้าใจ ดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีอุปนิสัยร่าเริง มีความวิตกกังวลต่ำ สามารถปรับตัวได้ดี (Maslow. 1970: 90) และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง จากงานวิจัยของเจเนวีฟ แมรี จอห์นสัน (Genevieve Marie Johnson. 1987: 48-54) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยี และความภาคภูมิใจในตนเอง ในเด็กอายุ 6-8 ปี พบว่า เด็กมีการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านมากกว่าที่โรงเรียน นอกจากนี้ ประโยชน์จากกาใช้อินเทอร์เน็ตคือ สามารถช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านความคิดและสังคม (Young. 2007: 115) อีกทั้งการใช้อินเทอร์เน็ตยังมีความสัมพันธ์กับการเกิดความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผลเสียที่ตามมาคือ การมีสังคมในโลกของอินเทอร์เน็ตอาจทำให้ความสัมพันธ์ภาพที่ดีของเพื่อนในห้องเรียนลดน้อยลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ไม่กล้าแสดงออก กลัวการเข้าสังคม มีโลกส่วนตัวสูง อาจรวมไปถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่นได้เช่นกัน ส่วนใหญ่จะส่งผลกระทบต่อเรื่องของบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอก ทั้งร่างกาย สภาวะจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงออกมา ทำให้บุคลิกภาพของผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ต เปลี่ยนไปตามความถี่ในการใช้งาน ประกอบกับระบบการศึกษาในทุกวันนี้มีจุดอ่อนมาก คนมีความรู้แต่การดำเนินชีวิตกลับมีปัญหาเนื่องจากขาดคุณธรรมชีวิต เพราะระบบการศึกษาในปัจจุบันสอนคนให้แข่งขันกันตลอดเวลา แต่ไม่ได้สอนให้เป็นคนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้สังคมมีปัญหาในเรื่องความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย หนทางหนึ่งในการแก้ปัญหาตามมามากมาย หนทางหนึ่งในการแก้ปัญหา คือ การใช้ศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เนื่องด้วยโรงเรียนของผู้วิจัย เป็นโรงเรียนแนววิถีพุทธ เป็นโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่นำหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งหลักธรรมทั้งหมดนั้น มี 84,000 พระธรรมขันธ์ ซึ่งมีมากเกินที่จะนำมาปฏิบัติตามทั้งหมด จึงนำหลักธรรมที่เหมาะสมกับบุคคล เช่น พรหมวิหาร 4 อริยสัจ 4 เป็นต้น ซึ่งเป็น การนำหลักธรรม มาประยุกต์ใช้ในจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 หรือการจัดเป็นระบบวิถีชีวิตในสถานศึกษาของผู้เรียน ส่วนใหญ่โดยนำไปสู่จุดเน้นของพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถ กิน อยู่ ดู ฟัง เป็นคือ ใ้ปัญญาและเกิดประโยชน์แท้จริงต่อชีวิต ที่จะ ช่วยผลักดันให้เด็กเล็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตามศักยภาพเป็นคนดี คนเก่งของสังคมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป้าหมายของการจัดการศึกษา อยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคน โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย เติบโตตามศักยภาพ และตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพ

ร่างกายและจิตใจ ปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การสร้าง “คน” ให้เป็น “มนุษย์” คือผู้มีจิตใจสูง ไม่ใช้มุ่งสอนคนให้มีแต่ความเก่งเพื่อไขว่คว้าหาโอกาสที่เหนือคนอื่น และพัฒนาเด็กให้มีคุณธรรม จริยธรรม เชิดชูนำความรู้ ควบคุมเยาวชน พัฒนาตนให้ดีมีคุณภาพด้วยศีลธรรม และเป็นการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัย เป็นผู้จัดการเรียนการสอน โดย นำเอาหลักธรรมพระพุทธศาสนา ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา พัฒนาผู้เรียน ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรม แสวงหาปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นการดำเนิน โดยเน้นการจัดสภาพทุก ๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักพุทธธรรมอย่างบูรณาการ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบและพัฒนาความถนัดตามศักยภาพ รวมทั้งมีความภาคภูมิใจใน ตนเอง จึงนำโรงเรียนของผู้วิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพราะ มองเห็นความสำคัญและ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่นำไปสู่การเชื่อมโยงกับการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองให้กับเด็ก ซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สามารถรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และมั่นคง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบ ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธโดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวิถิพุทธสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เปรียบเทียบ ความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ โดยจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อที่จะนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร คุณครูผู้สอน ครูแนะแนว คุณครูที่ปรึกษาตลอดจนผู้ปกครอง ใช้ประกอบการวางนโยบาย เพื่อหาทางพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต มีความสุขในการดำรงชีวิตในสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้ง 5 โรงเรียนซึ่งได้แก่โรงเรียน ทอสี จำนวน 22 คน โรงเรียนรุ่งอรุณ 75 คน โรงเรียนสยามสามไตร์ จำนวน 19 คน โรงเรียนบ้าน คลองบัว 160 คน โรงเรียนพญาไท จำนวน 259 คน ผู้วิจัยเลือกที่จะเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 535 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ
 - 1.1. เพศ
 - 1.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3. สัมพันธภาพทางครอบครัว
 - 1.4. การสนับสนุนทางสังคมซึ่งได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน
 - 1.5. การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ตัวแปรตาม คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem) หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตนเอง ตามความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านบวก พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ท้อถอยสามารถที่จะ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยลักษณะและระดับของความ ภาคภูมิใจในตนเองนั้นสามารถวัดได้ด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิดของ ฮีเธอร์ตันและ โพลีวี (Heatheron; & Polivy .1991) โดยแบ่งการวัดความภาคภูมิใจในตนเองออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสังคม (Social) หมายถึง สังคมที่เกี่ยวกับการกระทำระหว่างกัน เป็นการคบค้า สماعคม ระหว่างบุคคลได้แก่ การที่นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่า รู้สึกถึงความเป็น เพื่อน ปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ชอบทักทาย ผู้อื่นก่อนเสมอ เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนทั้งใน ห้องเรียนเดียวกันและต่างห้องเรียน ชอบช่วยเหลือสังคม อีกทั้งยังมีความสุขกับการอยู่ในสังคม

1.2 ด้านการปฏิบัติตน (Performance) หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึก กระทำ ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนดี มองโลกในแง่ดีอยู่เสมอ กลัวต่อการทำความผิด ชอบทำให้ผู้อื่น เป็นสุข เป็นคนที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้า และรับหลัง ตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจสามารถควบคุมอารมณ์ ความอดทน ความมีจิตใจที่หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ

1.3 ด้านตนเอง (Appear) หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ การที่มีความรู้สึก พอใจในตนเองที่เกี่ยวกับการมองรูปลักษณ์ของตนเองว่า สูง เตี้ย อ้วน ผอม กำลังดี หน้าตาดี นอกจากนี้ ยังรู้สึกดี ๆ เกี่ยวกับ การแต่งกาย ลักษณะท่าทาง การเดิน การพูดจาอ่อนหวาน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัดความรู้ความสามารถในด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชาในเทอมที่ผ่านมา แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ต่ำกว่า 2.00 ลงมา

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.00 - 2.99

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3.00 – 4.00

3. สัมพันธภาพทางครอบครัว หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการสนทนาพูดคุยกันด้วยความรักใคร่ปรองดอง มีความหวังใยซึ่งกันและกัน และปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น การช่วยเหลือดูแลภารกิจในบ้านทั้งกิจการของครอบครัว งานอื่น ๆ ที่นอกเหนือ เพื่อให้พ่อแม่ได้มี โอกาสพักผ่อนและเป็นการแบ่งเบาภาระ การพูดกันด้วยคำ สุภาพ น้ำเสียงนุ่มนวล การใช้คำ ขอบคุณ ขอโทษในวาระต่าง ๆ หยอกล้อกันบ้างตามเวลาและโอกาส เห็นอกเห็นใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน พูดอย่างจริงใจพูดในทางบวก

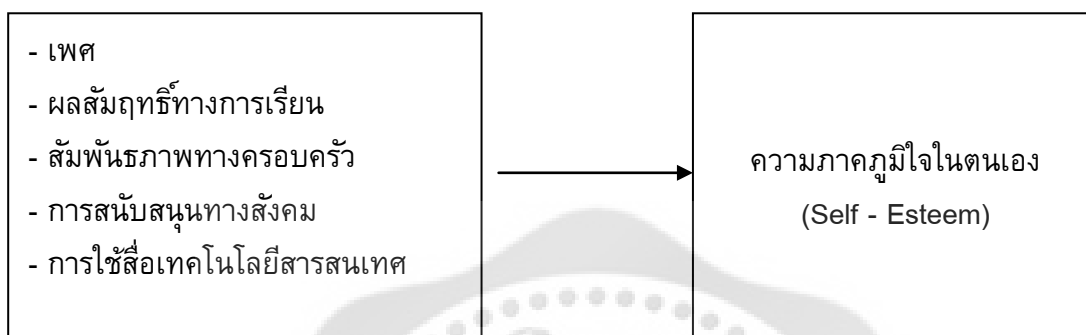
4. การสนับสนุนทางสังคมหมายถึง บุคคลที่คอยให้การสนับสนุนทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้รับปฏิบัติไปในทางที่ผู้ให้ต้องการและผู้ให้ในที่นี้ คือบุคคลภายในครอบครัว เช่น การช่วยเหลือกันในครอบครัว แรงสนับสนุนการให้คำแนะนำถึงปัญหาที่ เกิดขึ้น และการตัดสินใจ ด้านเพื่อน เช่น การช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ การรับฟังความ รู้สึก และคนสำคัญอื่นๆ เช่น คนพิเศษหรือคนอื่นๆ ที่คอยช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ แบ่งปันความสนุกหรือความเสียใจ คอยอยู่เคียงข้างให้รู้สึกอุ่นใจ ใส่ใจความรู้สึก

5. การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารออนไลน์ โดยมีรูปแบบเป็น อีเมล เฟสบุ๊ค และ เกมออนไลน์ เช่น ความรู้สึกการมีเพื่อน การมีความสุขเมื่อได้ใช้สื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ความภาคภูมิใจในการมีเพื่อนในสื่อออนไลน์หรือเมื่อได้ใช้สื่อออนไลน์

6. โรงเรียนวิถีพุทธ หมายถึง โรงเรียนปกติทั่วไปที่นำหลักธรรมพุทธศาสนาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาผู้เรียน เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีสุโขทัย โดยศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองตามแนวคิดของ ฮีทเธอร์ตันและโพลีวี (Heather-ton; & Polivy. 1991) โดยมีกรอบแนวคิด ในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มี เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการศึกษาเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.1 ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.2 ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.3 ลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.5 พัฒนาการของความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.1.6 ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 1.2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 2.1.1 ความหมายของครอบครัว
 - 2.1.2 ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 2.1.3 ลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวกับความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 2.2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 3.1.1 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม
 - 3.1.2 ความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคม
 - 3.1.3 ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม
 - 3.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมกับความภาคภูมิใจในตนเอง
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความภาคภูมิใจในตนเอง
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ กับความภาคภูมิใจในตนเอง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

1.1.1 ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเอง

แบรนเดน (Branden. 1981: 110,125) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นลักษณะของความเชื่อและมีความนับถือตนเอง อันเกิดจากความเชื่อมั่นในคุณค่าของตนเอง ความมั่นใจในความสามารถของตนที่กระทำสิ่งใดให้สำเร็จได้ตามความพอใจ

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 5) ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นการประเมินคุณค่าของตนเอง แสดงถึงทัศนคติทั้งทางบวกหรือลบ เป็นการตัดสินคุณค่าแห่งตน ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ ความสำคัญ ประสบความสำเร็จและมีคุณค่า ซึ่งสังเกตได้จากคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงออก

ลอเรนซ์ (Lawrence. 1987: 4) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองหมายถึงการที่บุคคลประเมินตนเองในด้านความแตกต่างระหว่างตนที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบันกับตนในอุดมคติ (Ideal Self) เป็นกระบวนการทางอารมณ์ที่วัดได้จากการที่บุคคลใส่ใจในความแตกต่างนี้ บุคคลที่มีความแตกต่างในการประเมินมากจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองต่ำถ้าหากมีความแตกต่างน้อยจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองสูง

ออสบอร์น (Osborne. 1996: 22) อธิบายว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง คือ ความรู้สึกทางบวกและทางลบเกี่ยวกับตนเองที่มีความคงทนถาวรว่า อาจจะมีสิ่งที่ดีหรือไม่ดีเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นสิ่งที่บุคคลเผชิญและเข้าใจในความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการดำรงชีวิตประจำวัน

เคอรา (Khera. 1998: 95) ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นความรู้สึกที่มีต่อตนเอง เป็นองค์ประกอบหลักในการตัดสินความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการทำงาน การที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองจะทำให้รู้สึกมีความสุข ความพึงพอใจ และมีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย

เจมส์ (James. 1950: 310 – 311) กล่าวว่าความภาคภูมิใจในตนเองหมายถึง ความรู้สึกที่มีอยู่ในตัวเรา การไม่ทำให้เกิดความล้มเหลวและต่ำต้อยความรู้สึกของเราจะคงอยู่ครบถ้วนหลังจากที่ทำอะไรสำเร็จลุล วกไปได้ด้วยดี ซึ่งเปรียบเสมือนว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นอัตราส่วนของคุณภาพที่เป็นจริงระหว่างความสำเร็จกับความคาดหวัง เจมส์ได้เสนอแนวคิดในเรื่องความภาคภูมิใจในตนเองไว้เป็นสูตรดังนี้

$$\text{ความภาคภูมิใจในตนเอง} = \frac{\text{ความสำเร็จ}}{\text{ความคาดหวัง}}$$

กอมอริ (จารูวดี บุญยารมณ 2541: 9; อ้างอิงจาก Gomori. 1997) ได้ให้ความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองว่าเป็นคุณค่าที่บุคคลมีให้แก่ตัวเอง เป็นตัวแทนความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองทั้งหมดและเกี่ยวกับการที่เราคาดหวังให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเรา สิ่งเหล่านี้จะทำให้เราได้เรียนรู้ที่จะรู้จักตนเองว่าผู้อื่นมองเราอย่างไร รวมถึงเราจะได้สิ่งที่เราต้องการมาอย่างไร ซึ่งความภาคภูมิใจในตนเองประกอบด้วย 3 ส่วน คือส่วนที่เป็นร่างกาย (Physical) วิญญาณ (Spiritual) และจิตใจ (Psychological) และเราจะต้องรักษาความสมดุลของทั้ง 3 ส่วน เพื่อความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จากความหมายของความภาคภูมิใจในตนเองที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ผู้วิจัยสรุปได้ว่าความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตนเองตามความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านบวกและลบ พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ทอดทิ้งสามารถที่จะตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะต้องเป็นคนที่มีจิตใจมั่นคง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ยอมรับในความสามารถของตนเอง ตลอดจนถึงมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง โดยลักษณะและระดับของความภาคภูมิใจในตนเองนั้นสามารถวัดได้ด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

1.1.2 ความสำคัญของความภาคภูมิใจในตนเอง

ความภาคภูมิใจในตนเองนับว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานของการมองชีวิตของมนุษย์ ซึ่งจะสามารถทำให้มนุษย์มีการพัฒนาหรือดำรงอยู่อย่างมีคุณค่า (Walz. 1992: 16; citing Branden. n.d.) และส่วนหนึ่งของการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิตก็ขึ้นอยู่กับความภาคภูมิใจในตนเอง (นุชจรี ฌายีเนตร. 2538: 23; อ้างอิงจาก Weinhold; & Judy. 1983) ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลแสดงออกในชีวิตประจำวันนั้นขึ้นอยู่กับความภาคภูมิใจในตนเองทั้งสิ้น บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะสามารถเผชิญกับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตสามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวังและท้อแท้ใจ ด้วยความเชื่อมั่นในตนเองด้วยความหวังและความกล้าหาญ จึงเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข สามารถดำเนินชีวิตตามที่ตนปรารถนาได้อย่างดี (จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. 2532: 3; อ้างอิงจาก Qubein. 1983) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีพลังในการหลีกเลี่ยงปัญหา รุนแรงในอนาคตได้เป็นอย่างดี (Pope; et al. 1988: 5; citing American Psychiatric Association. 1987)

ธีระ ชัยยุทธยรรยง (2542: 22) กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งสามารถทำให้มนุษย์มีการพัฒนาหรือดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าในกา รที่มนุษย์จะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวขึ้นอยู่กับ การมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ดังนั้น บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะมีแนวโน้มทำลายตนเอง รวมทั้งมีพฤติกรรมติดสารเสพติดและการก่ออาชญากรรม

อุมพร ตรังคสมบัติ (2543: 16 -17) ได้กล่าวไว้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงอยู่ของชีวิตเช่นเดียวกับอาหารและน้ำ ชีวิตไม่อาจเติบโตและดำเนินไปอย่างมีความสุขได้หากปราศจากความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะคนเราทุกคนต้องการยอมรับนับถือจากผู้อื่น เราต้องการให้ผู้อื่นมองเห็นคุณค่าในตัวเราและชื่นชมเรา แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การที่เรารู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และยอมรับตนเอง ซึ่งจะช่วยให้สามารถเผชิญอุปสรรคต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิตด้วยจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง หลีกเลี่ยงความรุนแรงของปัญหา เป็นอิสระ ไม่พึ่งพาใครอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวัง ซึ่งจะกล่าวได้ว่าความภาคภูมิใจในตนเองเปรียบได้กับภูมิคุ้มกันของร่างกาย หรือเกราะป้องกันตัวเรา ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีความเข้มแข็ง สามารถแก้ปัญหาได้ดี จัดการกับความกังวลและความเครียดที่เกิดขึ้นได้จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสำคัญอย่างมากต่อจิตใจ บุคลิกภาพ และการประสบความสำเร็จในชีวิตของมนุษย์ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองในเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

ส่วนบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะอยู่ในภาวะความไม่สอดคล้องกลมกลืนของ "ตน" มักใช้กลไกในการป้องกันตนเอง ระบุว่าตนเองด้อยค่าหรือมีคุณค่าเกินจริง (Gardner, 1991: 2540c: 22; อ้างอิงจาก Gammon, 1991) ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลเหล่านี้มีความวิตกกังวล มีปมด้อย อ่อนแอ ช่วยตนเองไม่ได้ รับรู้ตนเองในทางที่ไม่ดี ท้อแท้ใจ คิดว่าตนเองไม่มีประโยชน์ สิ้นหวัง ประเมินคุณค่าตนเองต่ำกว่าผู้อื่น ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเองและไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะมีความขลาดกลัว เกรี้ยว สลดหดหู่ จะรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง อยู่โดดเดี่ยว ไร้คนที่ให้ความรักและความเข้าใจ ไร้ความสามารถในการที่จะต่อสู้ชีวิต มีความอ่อนแอ ท้อถอยในการที่จะพิชิตความบกพร่องของตน ชอบสร้างปัญหาให้มากขึ้นและไม่หาทางกำจัดปัญหา (McNeil, 1975: 156) ส่วนผลที่ตามมาหลังจากเกิดความภาคภูมิใจในตนเองต่ำก็คือ สูญเสียความเป็นตัวเอง ประสบความสำเร็จน้อย มักจะแสดงออกด้วยความรู้สึกอายหรือรู้สึกผิด มักจะกล่าวโทษตนเองหรือตำหนิผู้อื่น หลีกเลี่ยงการพบปะกับบุคคลอื่น คำพูดที่ใช้มักแสดงความรู้สึกสิ้นหวัง ไร้ค่า เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ หมดหวัง รู้สึกโกรธ ตัวเอง และกลายเป็นภาวะซึมเศร้าในที่สุด (Gardner, 1991: 2540: 22; อ้างอิงจาก Paret; & Whall, 1984)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของบุคคลจะแสดงออกทางบุคลิกภาพและสุขภาพจิต โดยบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีบุคลิกภาพและสุขภาพจิตในทางบวก ในทางตรงข้าม เมื่อบุคคลมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำก็จะมีบุคลิกภาพและสุขภาพจิตในทางลบ

1.1.3 ลักษณะของผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง

บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง จะรับรู้ค่าของตนตามความเป็นจริง ตระหนักถึงศักยภาพทั้งหมดของตนเอง มีจิตใจที่เปิดกว้างและยอมรับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง พร้อมทั้งสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆได้อย่างเหมาะสม บุคคลเหล่านี้จะมีความกระตือรือร้นเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มักเป็นผู้นำในการอภิปรายและมีความเป็นตัวเองในการแสดงความคิดเห็น ไม่หวั่นไหว ต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ตลอดทั้งเป็นผู้ที่มีความพึงพอใจ เคารพและประทับใจในตนเอง บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะหนักถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น รวมทั้งสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมได้ (Coopersmith, 1981: 345)

บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ จะไม่ค่อยมีความเชื่อในตนเอง จะมองตนเองว่าเป็นคนไม่ดี รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า ไม่มีความสามารถ มีข้อบกพร่อง ทำอะไรก็ล้มเหลว มีความวิตกกังวลสูง มีความเครียด รู้สึกไม่เป็นสุข ไม่มีความพยายามในการทำงานที่ยากลำบาก เมื่อพบอุปสรรคก็ละทิ้ง หลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น บุคคลที่มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองต่ำจึงมีความอายสูง ไม่กล้าปฏิเสธในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ กลัวการตัดสินของคนอื่นที่มีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อย กลัวการเข้าสังคมเพราะรู้สึกว่าตนเองงุ่มง่ามแล้วจะทำให้คนรอบข้างเดือดร้อน มักนำความคิดของบุคคลอื่นมาใส่ใจ มักคิดว่ากลุ่มเพื่อนไม่ให้การยอมรับ ไม่ให้ความสนใจและเกิดความรู้สึกเสียใจบ่อยๆ (Coopersmith, 1981: 132-134)

ลักษณะอีกประการหนึ่งของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ซึ่งถือเป็นภาวะวิกฤตของความภาคภูมิใจในตนเอง (Crisis of Self – Esteem) ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลป้องกันตนเองให้ยังคงมีความรู้สึกเห็นคุณค่าตนเองอย่างไม่สมเหตุผลเพื่อลดความวิตกกังวล หลีกเลี่ยงตนให้มีความรู้สึกมั่นคง เพื่อระงับความต้องการความภาคภูมิใจในตนเองที่แท้จริง เป็นการหลบหลีกการขาดความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งเป็นต้นเหตุที่แท้จริงของความไม่สมดุลย์ทางจิตใจ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองเทียมจะมีลักษณะที่สำคัญสองประการ คือ ประการแรก จะหลบเลี่ยงถดถอยหาเหตุผลเข้าข้างตนเองเพื่อปฏิเสธความคิดความรู้สึกซึ่งมีผลต่อคุณค่าในตนเอง ประการที่สองจะแสวงหาสิ่งที่จะสร้างความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองจากสิ่งอื่นๆทดแทน (Branden, 1981: 144-145)

1.1.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอเสนอ แนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของฮีทเธอร์ตันและโพลีวี (Heather-ton; & Polivy, 1991: 895-910)

1.1.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของ ฮีทเธอร์ตันและโพลีวี ฮีทเธอร์ตันและโพลีวี ได้กล่าวไว้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับแรงบันดาลใจของคนและประสบการณ์ของความสำเร็จ ปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น ระดับชั้นทางสังคม

ลำดับเดือนปีเกิด เพศและจำนวน พี่น้อง มีความสำคัญ ในทำนองเดียวกัน พบปัจจัยที่เป็น พื้นฐานจากการวิจัยในหลายรูปแบบทำให้เค้าได้ตระหนักถึงผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกในตนเองที่แสดงออกมาจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยได้ดำเนินการโดยมีเป้าหมายของการจัดการความภาคภูมิใจในตนเอง ในสถานการณ์ที่ต่างกัน ในทำนองเดียวกัน พบว่ามีพื้นฐานที่มั่นคง ค่าของความนับถือตนเองที่มีความผันผวนเล็กน้อยขึ้นอยู่กับ เมื่อ มีผู้เข้าร่วมการศึกษาได้รับการมีปฏิสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ระหว่างบริบทของบุคคลกับการติดต่อทางสังคม ดังนั้นจึง ปรากฏว่าภาคภูมิใจในตนเอง เป็นนิสัยที่ค่อนข้างยั่งยืน ฮีทเธอร์ตันและโพลิวี่ (Heather-ton; & Polivy. 1991: 898) ได้อธิบายเพิ่มว่าความนับถือตนเองที่เพิ่มและลดลงเป็นหน้าที่ของแรงบันดาลใจของคนที่ได้รับจากคนรอบข้าง ทำให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้เขายัง ตั้งข้อสังเกตว่ามีบาง อย่างที่อาจขัดแย้งกับความคิดของตนเอง (self concept) ดังนั้นแม้ว่าการประเมินตัวเองชั่วขณะอาจจะ ขึ้นอยู่กับบริบทของสังคม ได้รับความรู้สึกโดยรวม ของความ ภาคภูมิใจในตนเอง โดยเฉลี่ยจะเกิดขึ้นกับ จำนวนสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน

จากที่มีระดับของการเบี่ยงเบนบางอย่าง งานวิจัยที่ได้รับการดำเนินการโดยมีเป้าหมายในการจัดการความนับถือตนเอง และมีข้อตกลง การประเมินผลตัวเองที่แตกต่างกันแต่ละสถานการณ์ ดูเหมือนว่า มีมากในทางทฤษฎีและ สนับสนุนแนวคิดและเมื่อได้ใช้แบบวัด กับกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เพิ่มขึ้น คือ ความสามารถทางวิชาการและความเชื่อมั่นทางสังคม ซึ่งได้แบบ ทดสอบวัด 3 ด้าน คือ

1. ด้านสังคม (Social) หมายถึง สังคมที่เกี่ยวกับการกระทำระหว่างกัน เป็นการคบค้าสมาคม ระหว่างบุคคลได้แก่ การที่นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีความสำคัญ มีคุณค่า รู้สึกถึงความเป็นเพื่อน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ชอบทักทายผู้อื่นก่อนเสมอ เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนทั้งในห้องเรียนเดียวกันและต่างห้องเรียน ชอบช่วยเหลือสังคม อีกทั้งยังมีความสุขกับการอยู่ในสังคม

2. ด้านการกระทำของตนเอง (Performance) หมายถึงความคิดเห็นหรือความรู้สึกในการกระทำได้แก่ ความรู้สึกว่าคุณค่าตัวเองเป็นคนดี มองโลกในแง่ดีอยู่เสมอ กลัวต่อการทำงานผิดพลาด ชอบทำให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นคนที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้า และรับหลัง ตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ สามารถควบคุมอารมณ์ ความอดทน ความมีจิตใจที่หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ

3. ด้านการแสดงตน (Appear) หมายถึงความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ การที่มีความรู้สึกพอใจในตนเองที่เกี่ยวกับการมองรูปลักษณ์ของตนเองว่า สูง เตี้ย อ้วน ผอม กำลังดี หน้าตาดี นอกจากนี้ยังรู้สึกดี ๆ เกี่ยวกับการแต่งกาย ลักษณะท่าทางการเดิน การพูดจาอ่อนหวาน

จากแนวคิดข้างต้นทำให้เห็นว่าความภาคภูมิใจในตนเองเกิดจากสิ่งสนับสนุน 3 อย่างด้วยกันคือ ด้านสังคม ด้านการกระทำของตนเองและด้านการแสดงตน ต่างๆ ผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองจากแนวคิดของฮีทเธอร์ตันและโพลิวี่ (Heather-ton; & Polivy .1991)

1.1.5 พัฒนาการของความภาคภูมิใจในตนเอง

การศึกษาในด้านพัฒนาการทางบุคลิกภาพของมนุษย์ เป็นรากฐานของการทำความเข้าใจในพฤติกรรมและการแสดงออกของมนุษย์ ในงานวิจัยนี้ได้นำทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของอิริคสัน มาใช้ในการอธิบายพัฒนาการทางบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะในระยะแรกของชีวิต (0-2 ปี) มาจนถึงวัยเด็ก (2-12 ปี) เป็นวัยที่เป็นรากฐานของการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง ในแต่ละขั้นของพัฒนาการทางบุคลิกภาพนั้นมีความติดต่อกัน โดยมีการพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นตัวเชื่อมโยงไปสู่พัฒนาการในขั้นต่อไป

อิริคสัน (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2544: 49-56; อ้างอิงจาก Erikson. 1963. n.d.) มีความเชื่อว่าในแต่ละขั้นเด็กจะต้องพบกับปัญหาเฉพาะ ถ้าเด็กสามารถแก้ปัญหาได้ก็จะ เกิดความรู้สึกที่ดี แต่ถ้าแก้ปัญหาไม่ได้ก็จะเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีตกค้างอยู่ก่อนที่จะก้าวเข้าสู่พัฒนาการในขั้นต่อไป โดยอิริคสันแบ่งระยะพัฒนาการทางบุคลิกภาพออกเป็น 8 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจ – ความไม่ไว้วางใจ (Trust v.s. Mistrust) ซึ่งเป็นขั้นในวัยทารก อิริคสันถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาในวัยต่อไป เด็กวัยทารกจำเป็นต้องมีผู้เลี้ยงดูเพราะช่วยตนเองไม่ได้ เด็กต้องการคนคอยปกป้องคุ้มครอง ถ้าเด็กได้รับสิ่งเหล่านี้เพียงพอเพียงก็จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ ไว้วางใจในสภาพแวดล้อมของตน แต่ถ้าเด็กขาดสิ่งเหล่านี้หรือได้รับไม่สม่ำเสมอ ก็จะทำให้เด็กรู้สึกหวาดหวั่น ไว้วางใจในสภาพแวดล้อมของตน

ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ – ความสงสัยไม่แน่ใจตัวเอง (Autonomous v.s. Shame and Doubt) อยู่ในวัยอายุ 2-3 ปี วัยนี้เด็กเริ่มเดินได้ สามารถที่จะพูดได้ และความเจริญเติบโตของร่างกายช่วยให้เด็กมีความอิสระ พึ่งตนเองได้ และมีความอยากรู้อยากเห็น ระบายนี้บริเวณรอบทวาร (Anal zone) เป็นศูนย์กลางของพัฒนาการเพราะเด็กสามารถควบคุมกล้ามเนื้อหูรูดของอวัยวะขับถ่ายได้ เด็กวัยนี้จะได้รับการฝึกการขับถ่ายให้เป็นเวลา วิธีการฝึก ถ้ามีความเข้มงวดเกินไป จะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ แต่ถ้าการฝึกทำด้วยความรักความเข้าใจ เด็กก็จะเกิดความมั่นใจ รู้สึกมีอิสระที่สามารถควบคุมตนเองได้ และก่อให้เกิดบุคลิกภาพแบบเป็นตัวของตัวเอง

ขั้นที่ 3 การเป็นผู้คิดริเริ่ม – การรู้สึกผิด (Initiative v.s. Guilt) วัยเด็กอายุประมาณ 3-5 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยากรู้อยากทำอะไรด้วยตนเอง เพราะสภาพแวดล้อมทำให้เด็กพยายามทำงานเฉพาะอย่างให้สำเร็จด้วยตนเอง เมื่อทำไม่สำเร็จก็จะล้มเหลวอย่างรวดเร็วจนหมดกำลังใจและตั้งต้นใหม่ ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมอย่าง ถูกทาง ก็จะเป็นการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ให้กับเด็ก แต่ในทางตรงกันข้ามหากเด็กถูกตำหนิตีติเตียนทุกครั้งทำงานไม่เสร็จ ก็จะเกิดความรู้สึกผิด

ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ – ความรู้สึกด้อย (Industry v.s. Inferiority) เด็กอายุประมาณ 6-12 ปี ในวัยนี้เด็กได้สำรวจสิ่งแวดล้อม ทำให้เขาได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ เด็กวัยนี้ต้องทำงานให้ดีกว่ากับผู้ใหญ่ ซึ่งถ้าเขาทำได้สำเร็จจะเกิดกำลังใจให้ทำต่อไป แต่เนื่องจากเขาเป็นเด็กในบางครั้งเขาอาจไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกด้อย

ขั้นที่ 5 อัตภาพ หรือการรู้จักตนเองว่าเป็นเอกลักษณ์ – การไม่รู้จักตนเอง หรือสับสนในบทบาทในสังคม (Identity v.s. Role Confusion) เด็กในวัยนี้มีอายุระหว่าง 12-18 ปีในวัยนี้ร่างกายของเด็กจะมีการเจริญเติบโต ร่างกายเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงทางเพศทั้งหญิงและชาย เด็กวัยรุ่นจะเริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ เริ่มค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองมีการเลียนแบบบุคคลที่เขาชื่นชอบ และเริ่มผสมผสานระหว่างสิ่งที่เคยเลียนแบบมาในอดีตจนพัฒนาเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของเขาเอง

ขั้นที่ 6 ความใกล้ชิดผูกพัน – ความอ้างว้างตัวคนเดียว (Intimacy v.s. Isolation) วัยนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นวัยที่ทั้งชายและหญิงเริ่มที่จะรู้จักตนเองว่ามีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างไร เริ่มมุ่งหมายกับการทำงาน และการอยู่ใกล้ชิดกับเพศเดียวกันหรือเพศตรงข้ามความสำเร็จในพัฒนาการวัยนี้ขึ้นอยู่กับความมั่นใจในตนเอง และการประสบความสำเร็จ ากพัฒนาการในระยะต้นๆ ของเขา ถ้าเขารู้จักตนเอง มั่นใจในตนเองอย่างแท้จริง เขาก็สามารถจะใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลอื่นได้ในทางตรงกันข้าม ถ้าเขาไม่ประสบความสำเร็จในพัฒนาการระยะสั้นๆ เขาจะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่มีความพอใจในตนเอง ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นไม่ได้ ทำให้รู้สึกอ้างว้างและว่าเหว

ขั้นที่ 7 ความเป็นห่วงชนรุ่นหลัง – ความคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity v.s. Stagnation) ในวัยนี้มนุษย์เริ่มมีความรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่ คือ การแต่งงานและเป็นบิดามารดา นอกจากความรับผิดชอบต่อตนเองแล้วยังต้องมีการดูแลบุคคลอื่นด้วย โดยเฉพาะ ความรับผิดชอบต่อต้องดูแลและอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน บุคคลที่ได้รับความสำเร็จในการพัฒนาระยะต้นๆ มาก่อนจะรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน รู้จักรับผิดชอบและพอใจในฐานะและชีวิตของตน แต่ถ้าบุคคลใดมีปมด้อย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร ไม่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ขั้นที่ 8 ความพอใจในตนเอง- ความสิ้นหวังและไม่พอใจในตนเอง (Ego Integrity v.s. Despair) วัยนี้เป็นระยะบั้นปลายของชีวิต เป็นวัยที่บุคคลควรได้รับความสำเร็จในชีวิตขั้นสูงสุด ถ้าเขาเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพดีเรื่อยมา เขาก็จะประสบความสำเร็จในวัยนี้ เขาจะยอมรับความจริงในวัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสุขกับชีวิตที่เหลืออยู่ มีความสุขุม ยอมรับการแก่ การเจ็บ การตายที่จะเกิดขึ้น แต่ถ้าในพัฒนาการระดับต้นเขาไม่ประสบความสำเร็จเขาจะหมดหวัง ไม่พอใจในชีวิตที่ผ่านมา ไม่ยอมรับสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เกิดความคับข้องใจ และท้อแท้ สิ้นหวัง ทอดอาลัยในชีวิต

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น จะมีประโยชน์ในการมองภาพรวมของ ความภาคภูมิใจ ในตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของมโนภาพแห่งตน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเองออกมาเป็น ความภาคภูมิใจ ในตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าจากการตรวจสอบตนเองด้วยผลการปฏิบัติงานตามความสามารถ และคุณลักษณะ

1.1.6 ลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำ

การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลต่างๆ สามารถแสดงให้เห็นถึงความภาคภูมิใจในตนเองจากลักษณะท่าทาง น้ำเสียงคำพูด กิริยาและการกระทำ ซึ่งอาจแสดงออกมาอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ ดังนั้น จึงมีผู้ให้คำอธิบายถึงลักษณะของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำไว้ ดังนี้คือ

แบรนเดน (นุชจรี ฌายีเนตร. 2538: 33; อ้างอิงจาก Branden. 1983. n.d.) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูง ดังนี้

1. มีใบหน้า ท่าทาง วิธีการพูด และการเคลื่อนไหวแฝงไว้ด้วยความแจ่มใส ร่า เริงมีชีวิตชีวา มีความ ปิติยินดีปรากฏอยู่ในตัว

2. สามารถพูดถึงความสำเร็จ หรือข้อบกพร่องของตนได้อย่างตรงไปตรงมาและด้วยน้ำใสใจจริง

3. สามารถเป็นผู้ให้และผู้รับคำสรรเสริญ การแสดงออกซึ่งความรัก ความซาบซึ้งต่างๆ

4. สามารถเปิดใจรับคำตำหนิและไม่ทุกข์ร้อน เมื่อมีผู้กล่าวถึงความผิดพลาดของตน

5. คำพูดและการเคลื่อนไหวมีลักษณะไม่กังวลเป็นไปตามธรรมชาติ

6. ความกลมกลืนกันเป็นอย่างดีระหว่างคำพูด การกระทำ การแสดงออก และการเคลื่อนไหว

7. มีทัศนคติที่ เปิดเผย อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับแนวคิดและประสบการณ์ใหม่ และโอกาสใหม่ๆ ของชีวิต

8. สามารถที่จะเห็นและสนุกสนานกับมุขตลกของชีวิตทั้งของตนเองและผู้อื่น

9. มีทัศนคติที่ยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อสถานการณ์และสิ่งท้าทาย

10. มีพฤติกรรมแสดงออกในทางที่เหมาะสม

11. สามารถเป็นตัวของตัวเอง แม้มักอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่มีความเครียด บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ จะมีความรู้สึกกังวลมากกว่าปกติ เก็บกดอารมณ์ความรู้สึก โดยไม่แสดงความต้องการที่แท้จริงของตนเองออกมาและไม่แน่ใจเกี่ยวกับตัวเองไม่เชื่อในอำนาจของตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของบุคคลอื่นรอบตัวเขา มีความลำบากใจที่จะยอมรับหรือให้การสนับสนุนส่งเสริมผู้อื่น ไม่ค่อยเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็นหรือการตัดสินใจ (นุชจรี ฌายีเนตร. 2538: 33; อ้างอิงจาก Gergen. 1971. n.d.)

ลักษณะความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำนี้ จะมีการแสดงออกให้เห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเคอรา (Khera. 1998: 99) ได้ทำการรวบรวมลักษณะความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำไว้ ดังนี้

ความภาคภูมิใจในตนเองสูง	ความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ
- ชอบการอภิปราย	- ชอบการโต้แย้ง
- เชื่อถือในคุณค่าของตนเอง	- เชื่อในคุณค่าของทั้งหมด
- แนะนำไปในทางที่ดี	- ชักนำไปในทางที่ผิด
- อยู่ในระเบียบวินัย	- บิดเบือนความรู้สึกอิสระเสรี
- มีแรงขับภายใน	- มีแรงขับดันจากภายนอก
- เคารพและยอมรับผู้อื่น	- ชอบดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น
- มีความสุภาพ เรียบร้อย	- มีพฤติกรรมแสดงความหยาบคาย
- รู้จักขอบเขต	- ไม่รู้จักขอบเขต
- เป็นผู้ให้	- มีความละโมภ
- มองโลกในแง่ดี	- มีความเห็นแก่ตัว
- มีความเข้าใจในสิ่งต่างๆ	- เชื่อถือโชคกลาง
- ชอบการเรียนรู้	- เชื่อว่ารู้ทุกสิ่ง
- อ่อนไหว ไวต่อความรู้สึก	- โกรธง่าย อารมณ์เสีย ใจน้อย
- มีความสันโดษ	- มีความโดดเดี่ยวเดียวดาย
- มีความกล้าแสดงออก	- มีความก้าวร้าว รุนแรง
- มีความรับผิดชอบ	- มักตำหนิหรือโทษสิ่งอื่น
- พุดคุยเกี่ยวกับความคิด	- พุดคุยเกี่ยวกับผู้คน
- เคารพในอำนาจ	- ต่อต้านอำนาจ
- เคารพในการพิสูจน์ความผิด	- ก้าวต่อไปเพื่อแสวงหาสิ่งที่ต้องการ
- มีความมั่นใจ	- มีความสับสน วุ่นวายใจ
- เกี่ยวพันกับลักษณะเฉพาะตัว	- มีความเกี่ยวพันกับการมีชื่อเสียง
- มีทัศนคติเกี่ยวกับความหวังใญ่ดูแล	- มีทัศนคติเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์
- มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	- มีความเย่อหยิ่ง จองหอง

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 345) กล่าวว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะรับรู้ค่าของตนเองตามความเป็นจริง ตระหนักถึงศักยภาพทั้งหมดของตนเอง มีจิตใจที่เปิดกว้าง และยอมรับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง พร้อมทั้งสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม บุคคลเหล่านี้จะมีความกระตือรือร้นเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มักเป็นผู้นำในการอภิปราย และมีความเป็นตัวเอียงในการแสดงความคิดเห็น ไม่หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ตลอดทั้ง เป็นผู้ที่มีความพึงพอใจ เคารพและประทับใจในตนเอง

บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะตระหนักถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่น รวมทั้งสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมได้ ส่วนบุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ (Coopersmith, 1981: 132-134) จะไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมองตนเองว่าเป็นคนไม่ดี รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า ไม่มีความสามารถ มีข้อบกพร่อง ทำอะไรก็ล้มเหลว มีความวิตกกังวลสูง มีความเครียด รู้สึกไม่เป็นสุข ไม่มีความพยายามในการทำงานที่ยากลำบาก เมื่อพบอุปสรรคก็จะทิ้ง หลีกเลียงการแก้ไขปัญหา ำ ไม่มีความยืดหยุ่น จะยึดติดอยู่กับสิ่งที่รู้จัก หรือเคยชินเพื่อความรู้สึกปลอดภัย หลีกเลียงการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น บุคคลที่มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองต่ำจึงมีความอายสูง ไม่กล้าปฏิเสธในสิ่งที่ตนไม่ต้องการ กลัวการตัดสินของคนอื่นที่มีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อย กลัวการเข้าสังคม เพราะรู้สึกว่าตนเองงุ่มง่ามแล้วจะทำให้คนอื่นเดียดร้อน มักนำความคิดของบุคคลอื่นมาใส่ใจ มักคิดว่ากลุ่มเพื่อนไม่ให้การยอมรับ ไม่ให้ความสนใจ และรู้สึกเสียใจบ่อยๆ

ลักษณะของความภาคภูมิใจในตนเองสูงและต่ำตามที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นลักษณะกว้างๆ ที่ผู้วิจัยสามารถใช้ในการพยากรณ์ประกอบกับการสังเกตพฤติกรรมของ กลุ่มตัวอย่างได้ว่า กลุ่มตัวอย่างคนใดมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงหรือต่ำ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเอง

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

จารุวดี บุญยารมณ (2541: 71) ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มแบบ ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเองของผู้รับการสงเคราะห์ในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ พบว่าผู้รับการสงเคราะห์มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้นภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับกา ปรึกษาให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มให้ผลไม่แตกต่างกัน

สุรัชย์ วิริยะมนตรี (2541: 56-57) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกถึงคุณค่าต่อตนเองของวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง พบว่า เพศ อายุบุตรขณะที่บิดามารดาหย่าร้าง ลำดับการเกิด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคคลที่เป็นผู้ปกครอง สาเหตุของการหย่าร้าง และการมาเยี่ยมของบิดามารดา มีผลต่อความรู้สึกถึงคุณค่าต่อตนเองของนักเรียนครอบครัวหย่าร้าง โดยนักเรียนหญิงมีความรู้สึกถึงคุณค่าต่อตนเองต่ำกว่านักเรียนชาย

สาวิตรี ทยานศิลป์ (2541: 73-80) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีต่อระดับความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่นไทย อายุระหว่าง 15-24 ปี พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในตนเองระดับปานกลาง โดยวัยรุ่นหญิงและชายมีรูปแบบของระดับความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกันมากนัก สำหรับปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญกับความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น ได้แก่ ความสัมพันธ์กับพ่อและแม่ ความใกล้ชิดผูกพันกับครอบครัว ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูบุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดู และระดับการศึกษาของวัยรุ่น

จรรยารัตน์ รอดเนียม (2543: 44-47) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ในชีวิต แรงแสนับสนุนทางสังคม และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นในโรงเรียนศึกษาสังคมสงเคราะห์ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 445 คน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 อ.ทุ่งสง พบว่า วัยรุ่นหญิงและชายมีคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้าง สูง ได้รับแรง สนับสนุนทางสังคมปานกลาง ความรู้สึกต่อเหตุการณ์ในชีวิตทางบวก (การมีครอบครัวที่อบอุ่น) และแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรง สนับสนุนทางสังคมเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

1.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 87-92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความภาคภูมิใจ ในตนเองกับความวิตกกังวล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงจะมีความ วิตกกังวลน้อยกว่านักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำและนักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง สูงจะเป็นที่นิยมชมชอบของบุคคลทั่วไป

เฮิร์ซ และกัลโลเน (Herz; & Gullone. 1999: 742-761) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความภาคภูมิใจในตนเองและรูปแบบการ เลี้ยงดูเพื่อเปรียบเทียบระหว่างวัยรุ่นออสเตรเลีย 118 คน และเป็นแองโกรออสเตรเลีย 120 คน โดยศึกษาจากการใช้ภาษาที่บ้าน ของเวียดนาม และแองโกร รออสเตรเลีย ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและ ความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่นทั้งสองกลุ่มในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการรับรู้การเอาใจใส่ของพ่อแม่ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ความภาคภูมิใจ ในตนเอง ขณะที่การรับรู้การปกป้องมากเกินไป ของพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความภาคภูมิใจในตนเองและนอกจากนี้วัยรุ่นทั้งสองกลุ่มที่รับรู้ ประสบการณ์การเลี้ยงดูโดยการให้ความรักเอาใจใส่น้อยและควบคุม จะมี ความภาคภูมิใจในตนเอง ต่ำกว่าประสบการณ์การเลี้ยงดูที่ให้ความสัมพันธ์ที่ดีหรือมีความใกล้ชิดกัน

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ความภาคภูมิใจในตนเองสามารถที่จะ พัฒนาขึ้นได้ ซึ่ง ครอบครัวมีส่วนสำคัญที่ ทำให้บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีพฤติกรรมที่ เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สูงขึ้น ประสบความสำเร็จทางด้านการ เรียน และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพในครอบครัว

2.1.1 ความหมายของครอบครัว

กุหลาบ รัตนสังฆธรรม วิไล สถิตเสถียร ธิรพงษ์ ธิรมนัส และพัชนี สุวรรณศรี (2540: 9) อธิบายไว้ว่าครอบครัวคือ หน่วยงานของสังคมและเป็นหน่วยทั้งในเชิงจิตวิทยา เศรษฐกิจ และสังคมเป็นหน่วยพื้นฐานของสังคมทุกแห่ง เนื่องจากทุกคนมีครอบครัวเป็นที่มาของตน และคนส่วนใหญ่ก็อาศัยอยู่ในครอบครัวรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตลอดชีวิต มนุษย์ที่ยังเป็นทารกจำต้องอาศัยร่วมเงาของครอบครัวในช่วงระยะเวลาที่จะพัฒนาตนเองผ่านวัยเด็ก และวัยรุ่นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย(เฉลียว บุญยงค์. 2543: 4; อ้างจาก สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2511) อธิบายความหมายครอบครัวไว้ว่า

1. ในแง่จิตวิทยา ครอบครัวหมายถึง กลุ่มคนที่เกี่ยวพันทางสายเลือด เช่น สามีภรรยา มีบุตร บุตรเกิดจากอสุจิของบิดาผสมกับไข่สุกของมารดา บิดามารดากับบุตรจึงเกี่ยวพันกันทางสายโลหิต

2. ในแง่กฎหมาย ครอบครัวหมายถึง บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กันในทางกฎหมาย มาโดย การสมรสแล้วมีบุตร หรือมีบุตรบุญธรรม การสมรสจะต้องมีทะเบียนสมรส คนเหล่านี้เป็นครอบครัวเดียวกันตามกฎหมาย บิดา มารดาและบุตรมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อกันตามกฎหมาย บุตรมีสิทธิได้รับมรดกจากบิดามารดา

3. ในแง่เศรษฐกิจ ครอบครัวคือกลุ่มคนที่ใช้จ่ายร่วมกันจากเงินงบประมาณเดียวกัน

4. ในแง่สังคม ครอบครัวคือกลุ่มที่อยู่ร่วมกันภายในบ้านเดียวกัน อาจจะเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวพันในสายโลหิต หรือในทางกฎหมาย แต่มีปฏิริยาสัมพันธ์กัน ให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน ครอบครัวเช่นนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ค รัวเรือน ครอบครัวเดียวกันอาจจะไม่อยู่ร่วมหลังคาเดียวกันก็ได้ แต่ทุกคนในครอบครัวมีปฏิริยาต่อกันในบทบาทสามีภรรยา บิดากับบุตร พี่กับน้องมีความรักกัน เอาใจใส่ต่อกัน มีจิตผูกพันกัน

โสภา ซปีลมันน์ (2543: 2) อธิบายว่า ครอบครัวคือกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่มาอยู่ร่วมกันโดยการสมรส ด้วยความผูกพันทางสายโลหิต หรือด้านความผูกพันอื่นๆโดยอยู่ร่วมกันในครัวเรือนเดียวกัน หรือแยกกันอยู่ก็ได้ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวจะมีปฏิริยาสัมพันธ์ต่อกันในด้านความรัก ความเอาใจใส่ มีจิตผูกพันกัน ให้การดูแลความประพฤติดี และถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรมให้

เกษม ดันติผลาชีวะ และกุลยา ดันติผลาชีวะ (2537: 209) กล่าวว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด ประกอบด้วยคน 2 คนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกัน โดยมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิดทางสายเลือด ทาง การแต่งงาน ทางอารมณ์มีการเอื้ออาทรเลี้ยงดูกัน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวคือตัวบ่งชี้สุขภาพจิตและชีวิตของคน

กฤษฎา จันทรตรี (2537: 67) ให้ความหมายของครอบครัวว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในสังคมที่มีบุคคลอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป มาอยู่ร่วมกัน มีความผูกพันทางสังคมหรือกฎหมายหรือสายเลือด

อมราวดี ณ อุบล (2544: 47) ให้ความหมายครอบครัวว่า คือการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกัน มีความผูกพันกันทั้งทางสายเลือด และทางกฎหมาย มีการช่วยเหลือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทของตนเอง และยังเป็นที่พักผ่อนผิงค่านิยม วัฒนธรรมต่างๆ ให้แก่สมาชิกในครอบครัว โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันภายในครอบครัว

สรุปได้ว่า ครอบครัวคือ หน่วยของสังคมที่ประกอบไปด้วย บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาอยู่ร่วมกัน มีความผูกพันต่อกันทั้งทางสายเลือดและทางกฎหมาย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมแก่สมาชิกในครอบครัว

2.1.2 ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว

ศรีทับทิม พานิชพันธ์ (2540: 116) ได้ให้ความหมายสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความรักความผูกพันรักใคร่ ความใกล้ชิดคุ้นเคย สนับสนุนกันระหว่างบิดามารดาและบุตร รวมถึงตลอดถึงเครือญาติและบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในครอบครัวนั้นๆ ด้วยความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นเรื่องที่สามารถก่อให้เกิดผลดีหรือก่อให้เกิดปัญหาและมีมูลเหตุแห่งปัญหานั้นๆ

อัญชลี จูฑะประ (2540: 22) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัวว่าเป็น ความสัมพันธ์หรือความผูกพันซึ่งประกอบไปด้วยความพึงพอใจ และการปฏิบัติต่อกันของสมาชิก ในครอบครัวนั้นๆ เพื่อให้สมาชิกแต่ละบุคคลมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดี และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

สมพงษ์ ธนัญญา (2541: 185) อธิบายว่า สัมพันธภาพในครอบครัวหมายถึง ความสัมพันธ์ในครอบครัวตามบทบาทหน้าที่ที่ทุกคนมีต่อกันในครอบครัว รั้วอันจะมีผลให้การดำเนินชีวิตในครอบครัวและสังคมราบรื่น

โสภภาพรรณ เวียงเพิ่ม (2546: 37) ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพในครอบครัวคือ ลักษณะพฤติกรรมในครอบครัว ประกอบด้วย สมาชิกในครอบครัว มีความรัก ความห่วงใย มีการดูแลเอาใจใส่กัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของสมาชิกในครอบครัว

นุชลดดา โรจนประภาพรรณ (2546: 57) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัวหมายถึง การที่สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ผูกพัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความเข้าใจในความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวนั้นๆ

สรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัวคือ ลักษณะพฤติกรรมภายในครอบครัว ที่สมาชิกในครอบครัว มีความห่วงใยรักใคร่ผูกพัน เข้าอกเข้าใจในความรู้สึก เอาใจใส่ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ปรับตัวเข้าหากันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

2.1.3 ลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัว

สมพงษ์ ธนัญญา (2541: 195-197) อธิบายว่าลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัวประกอบด้วย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา สามีภรรยาเป็นจุดเริ่มต้นของ สัมพันธภาพที่สำคัญที่สุดในครอบครัว เพราะถ้าคู่สามีภรรยามีความรักใคร่เข้าใจซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีพยายามปรับตัวเข้าหากัน ร่วมมือร่วมใจช่วย เยื่อเยื่อเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ตลอดจนรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาต่างๆ ภายในครอบครัวร่วมกัน ย่อมทำให้ครอบครัวมีความราบรื่นมั่นคง สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวพลอยมีความสุขโดยเฉพาะบุตร แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสามีภรรยาไม่สัมพันธ์กันที่ไม่ดีต่อกัน ไม่มีความรักใคร่ปรองดองกัน ขาด ความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกัน และขาดความรับผิดชอบร่วมกันแล้ว ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งกันอยู่เสมอ อันอาจจะทำให้ครอบครัวต้องแตกสลายลงหรือไม่ถึงกับแตกสลายก็อาจจะทำให้ครอบครัวขาดความสุข โดยเฉพาะเมื่อบุตรประสบกับสภาพการณ์ของความขัดแย้งนี้อยู่เป็นประจำย่อมกระทบกระ ะเทือนจิตใจมาก ถึงแม้ว่าจะไม่มีถ้อยคำที่เป็นปรปักษ์ต่อกันพูดออกมาเขาก็อาจจะทราบถึงความไม่ปรองดองกันในบ้านได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างมารดา บิดา และบุตร ความสัมพันธ์นี้มีพื้นฐานมาจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และเมื่อมีการให้กำเนิดบุตรแล้ว ความสัมพันธ์ใน ครอบครัวก็เพิ่มขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรตามมา โดยอธิบายว่า สายใยความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตรจะแน่นแฟ้นดีเสมอ ถ้าบิดา มารดาทำตัวเป็นหลัก รักใคร่ผูกพันกันดี ความรักใคร่ผูกพันแน่นหนาของบิดา มารดานั้นจะมีผลสะท้อนไป ผูกพันต่อบุตรให้แน่น นแฟ้นต่อไป โดยปริยาย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง เมื่อบิดามารดาให้กำเนิดบุตรคนที่ 2 และคนอื่นๆ มา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องย่อมเกิดขึ้น สัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่จะแนบแน่นเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในครอบครัวอันประกอบไปด้วยความสัมพันธ์พื้นฐานแล ะลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา เพราะถ้าบิดามารดามีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยความรักความเข้าใจให้ความยุติธรรม ตลอดจนเสริมสร้างความรักใคร่ระหว่างพี่น้องย่อมดำเนินไปได้ด้วยดี มีความรักใคร่ช่วยเหลือป้องกันซึ่งกันและกัน แต่อย่างไรก็ตาม ครอบครัวที่มีบุตรมากกว่าหนึ่งคนอาจมีการอิจฉาแข่งขัน หรือทะเลาะเบาะแว้งเกิดขึ้นได้อย่างน้อยที่สุดบุตรอาจจะสร้างความน้อยใจไว้เงียบๆก็ได้ บิดา มารดาให้เวลาเอาใจใส่และใช้ความอดทนในการทำ ความเข้าใจกับเหตุการณ์ต่างๆ ในครอบครัวเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีระหว่างบุตรด้วยกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในลักษณะของครอบครัวเดี่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ความสัมพันธ์ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวก็หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดากับบุตร พี่กับน้อง เป็นการรวมความสัมพันธ์ใน 3 ข้อแรกเข้าด้วยกัน เป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด มีการเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน

ลักษณะสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวดังกล่าวถ้าเป็นไปได้ด้วยความขัดแย้งในครอบครัวจะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าเกิดขึ้นก็จะเป็นไม่มีความรุนแรงเหมือนในครอบครัวที่ขาดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายกับลูกหลานรวมไปถึงความสัมพันธ์ในหมู่ญาติมิตรและเพื่อนฝูง โดยครอบครัวที่มีสัมพันธภาพดีจะมีการสนทนาพูดคุยกันด้วยความรักใคร่ปรองดอง มีความห่วงใยซึ่งกันและกัน และปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

จงกลณี ต้อยเจริญ (2540: 107-122) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าในตนเอง กับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้นในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 440 คน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเองและสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา และในนักเรียนต่างเพศกันพบว่านักเรียนชายมีคะแนนของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงกว่าเพศหญิง

อุไร ไชติกุล (2554: 54-58) ศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของครอบครัวต่อค่านิยมของเยาวชนไทย พบว่า ปัจจัยด้านประชากรและปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ เพศ เขตที่อยู่อาศัย สัมพันธภาพในครอบครัว ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและบุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับค่านิยมของเยาวชน คือ เยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท มีสัมพันธภาพที่ดีกับพ่อแม่ และสมาชิกในครอบครัวได้รับความเป็นอิสระในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองสูง จะมีค่านิยมพื้นฐาน ค่านิยมเพื่อตนเอง และค่านิยมเพื่อสังคมในระดับสูง และพบว่าบุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดูมีความสำคัญน้อยกว่าลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากวิธีการหรือลักษณะของการเลี้ยงดูและการเอาใจใส่ดูแล มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเยาวชนมากกว่าตัวบุคคลที่ให้การอบรมเลี้ยงดู

สมิธ วุฒิสวัสดิ์ (2552: 60) ศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านส่วนตัวที่มีผลต่อสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนเช่นเรื่องของสภาพครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ มีความสัมพันธ์ทางสถิติ และพบว่านอกจากความสัมพันธ์ที่เกิดจากบิดามารดา ยังพบความสัมพันธ์ที่เกิดกับบุคคลอื่นเช่น ญาติ พี่น้อง ทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้มีสัมพันธภาพกับบิดามารดา ต่ำ

2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แบร์ด (Baird. 2002: 225) ศึกษาผลของการเปิดเผยตนเองและการติดต่อสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็ก และผลกระทบต่อการเริ่มเข้าสังคมและการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก โดยการสำรวจผลทางตรงและทางอ้อมของการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก และการเปิดเผยตนเองของพ่อแม่โดยเฉพาะการเปิดเผยเกี่ยวกับความรู้สึกและ

ประสบการณ์ในวัยรุ่น ต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและการเริ่มเข้าสังคมของเด็ก โดยการศึกษาในระยะยาว 4 ปีในกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 600 คน ชาย 294 คน และหญิง 306 คน ที่เรียนในเกรด 5 และ 8 ผลชี้ว่าพ่อแม่มีแนวโน้มในการเปิดเผยตนเองต่อลูกชายและลูกสาวเท่าๆกัน ขณะที่แม่มีแนวโน้มการเปิดเผยตนเองต่อลูกสาวมากกว่า ลูกชาย พบความแตกต่างของการเปิดเผยในเพศของพ่อแม่ ขณะที่การเปิดเผยตนเองของพ่อแม่มีผลบวกและทางตรงต่อการเข้าสังคมในกลุ่มเกรด 8 และความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็กพบว่าทั้งสองกลุ่ม การติดต่อสัมพันธ์กันผลชี้ว่ามีผลต่อทุกตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญ แตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มอายุและเพศ การติดต่อสัมพันธ์กับพ่อแม่มีผลทางตรงต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กและการเข้าสังคม การติดต่อสัมพันธ์กับแม่มีผลทางตรงต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนผลทางอ้อมพบในเด็กเกี่ยวกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ที่ถึงผลของการติดต่อสัมพันธ์กับพ่อต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง และการติดต่อสัมพันธ์กับแม่ต่อการเข้าสังคม

บูลล์ลอค และบัวร์ราสตัน (Bullock; & Burraston. 2002: 307-317) ศึกษากระบวนการทางครอบครัวในการแสดงออกทางอารมณ์ของพี่และเปียงเบนของน้องศึกษาในพี่ 73 คน ประเมินเป็นผู้ใหญ่ตอนต้นด้วยการวัดตัวอย่างการพูด 5 นาที วัดการแสดงออกทางอารมณ์ พี่ที่แสดงอารมณ์รุนแรงสัมพันธ์กับลักษณะที่ตามมาในน้องชายและพฤติกรรมต่อต้านด้านสังคมในอนาคต การใช้ยาเสพติด การคบเพื่อนเกเร เพิ่มอัตราของอาชญากรรม และมีพฤติกรรมทางเพศก่อนวัยอันควร และน้องที่พี่มีปัญหาและมีความสัมพันธ์ทางลบจะมีปัญหาในลักษณะเดียวกันมากกว่าน้องที่มีพี่ปรับตัวได้ดี ความรุนแรงของการแสดงออกทางอารมณ์ของพี่ยังทำนายการปรับตัวไม่ดีของน้อง 1-2 ปี ต่อมาหลังจากมีการควบคุมความขัดแย้งของพี่ๆ และวินัยของพ่อแม่

จากการศึกษาถึง อิทธิพลของความสัมพันธ์และความเข้าใจกันภายในครอบครัวที่มีต่อระดับการเห็นคุณค่าในตนเองที่ผ่านมานั้น พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคล กล่าวคือบุคคล ซึ่งอาศัยอยู่ในครอบครัวที่สมาชิกให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีทัศนคติต่อกันในทางที่ดี และมีการร่วมทำ กิจกรรมต่างๆในครอบครัว แนวโน้มที่บุคคลนั้นจะมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงก็จะเพิ่มมากขึ้น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support)

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคม

3.1.1 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

แนวคิดเรื่องการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) มีพื้นฐานมาจากหลายทฤษฎีที่เป็นผลมาจากการศึกษาทางสังคมจิตวิทยา ซึ่งพบว่าการตัดสินใจในส่วนใหญ่ของคนนั้นขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญและมีอำนาจเหนือกว่าตัวเราอยู่ตลอดเวลา การสนับสนุนทางสังคมมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมของคนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ หลักการที่สำคัญของการสนับสนุนทางสังคมจะต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้ และผู้รับการสนับสนุน ลักษณะของการ

ติดต่อสัมพันธ์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ “ผู้รับ” เชื่อว่า/รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุน มีปัจจัยนำเข้าของการสนับสนุนทางสังคม อาจอยู่ในรูปของข่าวสาร วัสดุสิ่งของหรือทางด้านจิตใจ และการสนับสนุนต้องช่วยให้ผู้รับได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่เขาต้องการ

มีผู้ให้คำนิยามการสนับสนุนทางสังคมไว้มากมายแตกต่างกันไปตามเรื่องและผู้วิจัยท่านนั้นๆ สนใจจะศึกษา จึงไม่มีนิยามของการสนับสนุนทางสังคมที่เป็นมาตรฐานที่ถูกต้องตายตัวเพียงอันหนึ่งอันใด แต่ขึ้นอยู่กับว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมในแง่ใด แต่โดยทั่วไปแล้วการสนับสนุนทางสังคมหมายถึง การมีเพื่อนหรือบุคคลอื่นๆที่สามารถขอความช่วยเหลือได้ เมื่อถึงช่วงวิกฤติ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทำให้บุคคลมุ่งพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับปัญหาได้ดีขึ้น และสภาพจิตใจที่ดีเกี่ยวกับตนเอง (Hauenstein. 2001: 39-56) หรือหมายถึงการรับรู้หรือผ่านประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าตัวบุคคลเป็นที่รัก เป็นที่ห่วงใยนำภาคภูมิใจ มีคุณค่า และเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมซึ่งให้การช่วยเหลือและมีกฎข้อบังคับร่วมกัน (Taylor; et al. 2004: 354-362)

หากพิจารณานิยามทั้ง 2 ดังกล่าวจะพบว่านิยามแรกจะแสดงให้เห็นการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม เป็นการกระทำที่ช่วยเหลือให้บุคคลพ้นจากวิกฤติ แต่นิยามหลังแสดงให้เห็นการสนับสนุนซึ่งบุคคลรับรู้ได้ทางใจ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือที่เป็นการกระทำ และเป็นที่น่าประหลาดใจเมื่อมีผลงานหลายชิ้นได้ผลสรุปว่าการสนับสนุนทางสังคมตามแนวนิยามที่ 2 นี้ ก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าการสนับสนุนทางสังคมตามแนวทางนิยามแรก (พลรพี ทูมมาพันธ์ . 2554: 34) การรับรู้ถึงการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวพยากรณ์ ในเรื่องการปรับตัวต่อสถานการณ์ ความเครียดในชีวิตได้ดีกว่าการได้รับการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม

การให้นิยามตามแนวทางหลังมีอยู่หลายท่าน เช่น นิยามของคอบบ์ (Cobb. 1976: 300-314) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่าคือ การที่บุคคลได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทำให้เข้าใจว่า มีคนรักยกย่อง และมองเห็นคุณค่าและรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความผูกพันซึ่งกันและกันเช่นเดียวกับลินน์ และคนอื่นๆ (Linn; et al. 1979: 639 – 108-119) อธิบายว่าการสนับสนุนทางสังคมคือ การที่บุคคลได้ ตีมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อาจเป็นลักษณะเอกบุคคล กลุ่มคน หรือเป็นเอกชน การติดต่อสัมพันธ์นั้นทำให้บุคคลรู้สึกอบอุ่น รู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ และรู้สึกต่อตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

แคปแลน คาสเตอร์ และกอร์(Kaplan, Cassle; & Gore. 1977: 50-51) ได้ให้ความหมายการสนับสนุนทางสังคมไว้ 2 แนวคือ (1) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความพอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานทางสังคมในแต่ละคน ซึ่งได้แก่ การได้รับความรัก การยกย่องว่ามีคุณค่า การเป็นส่วนหนึ่งและการได้รับความปลอดภัย โดยได้รับการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และ(2) การสนับสนุนทางสังคมหมายถึงความสัมพันธ์ที่มีอยู่ หรือขาดหายไปจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น

แต่สำหรับบางท่านจะให้นิยามผสมกันระหว่างแนวทางแรกและแนวทางหลังดังนิยามของฟาร์เบอร์ (Farber. 1983: 199) ได้สรุปว่าการสนับสนุนทางสังคมคือ ความสัมพันธ์ยึดเหนี่ยวระหว่างบุคคลทำให้เกิดความช่วยเหลือต่อกัน ความสัมพันธ์นั้นอาจเกิดจากการสนับสนุนทางด้านอารมณ์และสังคม (Socioemotional support) คือการให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ให้การยอมรับ ให้

ความสนิทสนม ยินดี พบปะสังสรรค์ พุดคุย เป็นประการที่หนึ่ง ประการที่สองคือ การสนับสนุนทางการเงิน (Financial aid) ด้วยการให้ความรู้ คำแนะนำในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติตัว คาห์น (Kahn. 1979: 201-285) ได้ให้คำจำกัดความของการสนับสนุนทางสังคมว่า เป็นการปฏิสัมพันธ์อย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างบุคคลซึ่งจะทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้นหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่ง คือ ความผูกพันในแง่ดีจากคนหนึ่งไปคนหนึ่ง การยืนยันรับรองหรือเห็นพ้องกับพฤติกรรมของอีกผู้หนึ่ง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทอง สิ่งของหรืออื่นๆ ธอยท์ส (Thoils. 1982, 1986: 145-159) ให้ความหมายการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นความช่วยเหลือต่อการปรับตัวกับความเครียด หรือการที่บุคคลอื่นที่มีความสำคัญมีส่วนร่วมอย่างจริงจังต่อความพยายามในการจัดการกับความเครียด ในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ความหมายและปฏิกริยาทางอารมณ์ โคเฮน และวิลส์(Cohen; & Wills. 1985: 310-359) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นทรัพยากรที่ได้รับจากผู้อื่นเกี่ยวกับข้อมูล หรือสิ่งของที่ได้และมีศักยภาพ และมีผลทางด้านบวกและทางลบต่อสุขภาพและความอยู่ดีของบุคคล เฮ้าส์ (House. 1985: 457) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วยความรักใคร่ ห่วงใย ความไว้วางใจ ความรักความผูกพันต่อกัน ความช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน การให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการให้ข้อมูลป้อนกลับ และข้อมูลเพื่อการเรียนรู้การประเมินตนเอง

อย่างไรก็ตาม นิยามการสนับสนุนทางสังคมที่ 2 แนวทางนี้แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนทางสังคม เป็นการติดต่อสื่อสารที่มีลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับ การแสวงหาและการได้รับการช่วยเหลือ เพื่อจะเผชิญหน้ากับสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียด นอกจากนั้นการสนับสนุนทางสังคมยังแสดงให้เห็นถึงการมีความผูกพันต่อสังคม ซึ่งความผูกพันดังกล่าวเป็นเครื่องหมายแห่งการมีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ปกติ และถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่เป็นประโยชน์ (Taylor; et al. 2004: 354-362)

จากนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกันไป ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่ผู้รับการสนับสนุนทางสังคมได้รับความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุประสงค์ของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจ จากผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้รับปฏิบัติไปในทางที่ผู้ให้ต้องการและผู้ให้ในที่นี้ คือ ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ส่วนผู้รับคือ นักเรียน และสิ่งที่ผู้ให้ต้องการ คือ การมีความภาคภูมิใจในตนเอง

3.1.2 ความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมน่าจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนด้วย ดุจเดือน พันธุมหาวิญ และอัมพร ม้าคะนอง (2547: 48) กล่าวว่า การแสดงออกของครูต่อนักเรียนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน นอกจากจะมีผลต่อพฤติกรรมการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตั้งใจและความร่วมมือ ขณะที่ครูสอนการสนับสนุนทางสังคมทำให้นักเรียนมีความสุขดี ซึ่งสุขภาพกายย่อมส่งผลถึงสมรรถภาพทางสมอง และความพร้อมในการเรียน (Pollitt. 1984: 101-110) กันยา สุวรรณแสง (2538: 38)

กล่าวไว้ว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตดีย่อมมีจิตใจที่ปลอดโปร่ง สามารถศึกษาได้สำเร็จ ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมยังรู้สึกมีคุณค่าในตนเองหรือมีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งมีงานวิจัยที่สนับสนุนให้เห็นว่าความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น งานวิจัยของประภัสสร วงษ์ศรี (2542: 42) ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาล พบว่าความภาคภูมิใจในตนเองด้านการปรับตัวทางครอบครัว สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนอกลักษณะการสนับสนุนทางสังคมยังช่วยยับยั้งความเครียด ซึ่งความเครียดนี้เป็นตัวบั่นทอนทั้งประสิทธิภาพทางสมอง และประสิทธิภาพในการปรับตัว เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา ดังที่ปรากฏในผลงานวิจัยเมื่อเกิดความเครียดมาก ร่างกายจะหลั่งสารคอร์ติซอล (Cortisol) ในปริมาณมาก ซึ่งสารตัวนี้จะส่งผลทำลายประสิทธิภาพในเรื่องของความจำของสมอง และเมื่อ ประสิทธิภาพของสมองต่ำลงส่งผลต่อการเรียนอย่างไม่ต้องสงสัย ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมน่าจะมีความสำคัญกับพฤติกรรมการเรียนด้วย

มีงานวิจัยหลายเรื่องที่มีการนำการสนับสนุนทางสังคมมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาพฤติกรรม และพบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมาก และการนำมาใช้ในโปรแกรมได้ผลเป็นอย่างดี เช่น ผลการวิจัยของลินเชย์ ด็อดและเชน (Lindsay, Dodd; & Chen. 1985: 149-164) พบว่าผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่เพียงพอ จะสามารถเผชิญปัญหาในภาวะวิกฤติได้ด้วยความมั่นใจ และการปรับตัวได้เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของภาวะสุขภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการสนับสนุนที่ได้จากคู่สมรส อิมมานส์ (Aymanns. 1995: 107-124) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรักษาโรคและการสนับสนุนของครอบครัวของผู้ป่วย จำนวน 169 คนพบว่า การได้รับกำลังใจจากครอบครัวส่งผลทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจที่เข้มแข็งช่วยให้การรับรู้ การยอมรับต่อโรคและการร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยดีขึ้น ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดการสนับสนุนทางสังคม จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสรุปได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบุคคลอยู่ในภาวะวิกฤติ การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลที่สำคัญช่วยให้บุคคลสามารถสามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้

3.1.3 ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม

มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม และแบ่งประเภทของการสนับสนุนทางสังคมไว้มากมาย ในที่นี้จะขอกกล่าวเพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แคปแลน (Caplan. 1979: 89-137) แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. การสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม (Tangible support) เป็นพฤติกรรมที่ให้กับบุคคลโดยตรงในรูปแบบการให้วัตถุ การให้ความช่วยเหลือด้านร่างกาย หรือการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน

2. การสนับสนุนที่เป็นนามธรรม (Intangible support) เป็นการให้ความช่วยเหลือด้านจิตใจ ซึ่งได้แก่ การให้ความรู้ การให้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความรักหรือความอบอุ่นทางอารมณ์และการสร้างความรู้สึกทางบวก เช่น การยกย่อง และการให้กำลังใจ

คอบบ์ (Cobb. 1976: 300-314) กล่าวถึงชนิดของการสนับสนุนทางสังคมว่าประกอบด้วย การสนับสนุน 3 ทางคือ

1. การสนับสนุนทางอารมณ์ (Emotion support) คือ การให้ความรักและการดูแลเอาใจใส่

2. การสนับสนุนด้านการให้การยอมรับและเห็นคุณค่า (Esteem support) เป็นข้อมูลที่ย้ำให้บุคคลรู้ว่าตนเป็นคนมีค่า เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

3. การสนับสนุนด้านการได้มีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Socially support) เป็นข้อมูลที่ทำให้บุคคลรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คาห์น (Kahn. 1979: 884) แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความผูกพันทางด้านอารมณ์และความคิด (Affection) เป็นการแสดงออกถึง อารมณ์ในทางบวกของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลหนึ่ง ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของความผูกพันการยอมรับ การเคารพ หรือด้วยความรัก

2. การยืนยันและรับรองพฤติกรรมของกันและกัน (Affirmation) เป็นการแสดงออกถึงการเห็นด้วย การยอมรับปัญหาในความถูกต้องเหมาะสม ทั้งในการกระทำและความคิดของบุคคล

3. การให้ความช่วยเหลือ (Aid) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่น โดยการให้สิ่งของ หรือช่วยเหลือโดยตรง การช่วยเหลือเหล่านั้น อาจเป็น เงินทอง ข้อมูล ข่าวสาร หรือเวลา

เฮ้าส์ (Israet. 1985; citing House. 1985: 230) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมในการให้การสนับสนุนทางสังคมเป็น 4 ประเภทคือ

1. การสนับสนุนทางอารมณ์ (Emotional support) เช่น การให้ความพอใจ การยอมรับนับถือ ความหวังใย การกระตุ้นเตือน

2. การสนับสนุนในการให้การประเมินผล(Appraisal support) เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) การเห็นพ้องในการรับรอง (Affirmation) รวมถึงการสนับสนุน อาจเป็นการช่วยเหลือโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้

3. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Information support) เช่น การให้คำแนะนำ (Suggestion) ตักเตือนให้คำปรึกษา (Advice) และการให้ข่าวสาร (Information)

4. การสนับสนุนด้านเครื่องมือ(Instrumental support) เช่น แรงงาน เงิน เวลา เป็นต้น จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของการสนับสนุนทางสังคม พบว่าส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน โดยครอบคลุมด้าน การสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนด้านการให้การยอมรับและเห็นคุณค่า และ การสนับสนุนด้านการได้มีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

3.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมกับความภาคภูมิใจในตนเอง

โซเฟีย แอน และ ลิซาเบท (Sofia, Ann; & Lisbeth; 2008: 1-17) ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองที่มีทั้งต่ำและสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าวในวัยเด็ก ใน การวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบกับเด็กในวัย 12 ปี จำนวน 652 คน โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากรัฐบาล โดยประเมินจากความภาคภูมิใจในตนเองที่มีทั้งหมดและการยอมรับจากสังคม ผลการศึกษาพบว่าทั้งสองมีค่าสอดคล้องกัน ความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าว ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าในเด็กที่ก้าวร้าวจะมีความภาคภูมิใจในตนเองทั้งต่ำและสูง ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางเพศ โดยในเด็กผู้ชายมักจะพบมากกว่าในเด็กผู้หญิง

คอสกัน อาสแลน (Coskun Arslan; 2009: 555-564) ศึกษาความโกรธ ความภาคภูมิใจในตนเองและการรับรู้ทางสังคม ได้นำ แบบสำรวจมาใช้กับนักเรียน 499 คน อายุ 16 ถึง 18 ปี เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ทางสังคม, ความภาคภูมิใจในตนเอง, ลักษณะความโกรธและการแสดงออกด้วยความโกรธ มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการแสดงออก ความโกรธกับการสนับสนุนทางสังคมและลักษณะนิสัย การรับรู้ความโกรธจากครอบครัวและครูผู้สอนระหว่างความภาคภูมิใจในตนเอง กับลักษณะ ความโกรธ อย่างไรก็ตาม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการสนับสนุนและความโกรธ ลักษณะความโกรธออกมาเป็น การควบคุมความโกรธและไม่ได้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างภาคภูมิใจในตนเอง , ความโกรธและในการแสดง ความโกรธออกมา นอกจากนี้ยังมีการระบุความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างภาคภูมิใจในตนเองและความโกรธ การควบคุมและระหว่างภาคภูมิใจในตนเองและการสนับสนุนทางสังคมที่ได้รับจากครอบครัวและครู

ซามูเอลทุม ซาลามิ (Samuel O. Salami. 2010: 101-110) ได้ศึกษาผลของความยืดหยุ่น ความภาคภูมิใจในตนเองและการสนับสนุนทางสังคมจากปฏิกิริยาของวัยรุ่น โดยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรุนแรงและ ความผิดปกติทางจิตใจและความเครียด (Posttraumatic Stress Disorder) (PTSD) จากวัยรุ่นและผลกระทบจากผู้ดูแลความยืดหยุ่น , ความภาคภูมิใจในตนเองและการสนับสนุนทางสังคม มาตรการของการสัมผัสกับอาการความรุนแรงความยืดหยุ่น ความภาคภูมิใจในตนเองการสนับสนุนทางสังคมและ PTSD ถูกใช้กับนักเรียนวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 280 คน ที่เลือกโดยการสุ่มจากKwara รัฐไนจีเรีย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลายลำดับขั้น สัมผัสกับความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ PTSD ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรุนแรงและ PTSD ถูกกลั่นกรองโดยการสนับสนุนความยืดหยุ่น , ความนับถือตนเองและสังคมดังกล่าวที่ มีความสัมพันธ์ถูกปรับตัวลดลง สำหรับวัยรุ่นที่มีระดับสูงขึ้น ความหมายของผลการวิจัยในแง่ ของการให้บริการ การแทรกแซง การให้คำปรึกษาสำหรับวัยรุ่นเผชิญกับความรุนแรงได้กล่าวถึง การศึกษาหลายแห่งแสดงให้เห็นว่าเด็กที่สัมผัสกับความรุนแรงมีความเสี่ยงเชิงลบจากวัยเด็กไปเป็นผู้ใหญ่

เซ็ง ทัก เซ็ง และ อาเฟรด ชาน (Sheung-Tak Cheng; & Alfred C.M. Chan. 2004: 1-11) ได้ทำการศึกษาเรื่องมิติของการสนับสนุนทางสังคม ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย ยสามตัววัดได้แก่ ครอบครัว เพื่อน และการสนับสนุน อื่น ๆ ที่สำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนมัธยมปลาย ในฮ่องกง โดยยืนยันการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ถูกดำเนินการในสองรูปแบบการแข่งขันและรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลที่เป็นลำดับชั้น ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยขั้นสูงอย่างสมบูรณ์ซ้ำซ้อนกับปัจจัยแรกที่สำคัญ เกี่ยวข้อง การสนับสนุนอื่น ๆ ที่ปรากฏในการวัดที่เพื่อน ทั้งสองและการสนับสนุนจากครอบครัวในเวลาเดียวกัน กับ subscale อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น จึง poses ปัญหาเชิงแนวคิดและการวัดอย่างจริงจังต่อไป กับครอบครัวและเพื่อน subscales พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิงมีปฏิสัมพันธ์เพิ่มขึ้นแต่การสนับสนุนจากครอบครัวน้อยลงมากกว่าเด็กผู้ชาย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เด็กวัยรุ่นยังมี แรงสนับสนุนจากครอบครัวน้อยกว่าคนที่อายุน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิงสูงอายุ ระดับสูงสุดของการสนับสนุนที่ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพื่อนและผู้ชายมีระดับสูงสุดของการสนับสนุนจากครอบครัว

เชียร์ชิต วังค์ และ แคราย คาสทานาดา (Chia-Chih DC Wang; & Carrie Castaneda – Sound. 2008: 101-118) ได้ศึกษาบทบาทของ สถานะความภาคภูมิใจในตนเองที่ส่งผลต่อ ทางวิชาการ ประสิทธิภาพและการรับรู้ของสังคมในด้านความเป็นอยู่ของ นักศึกษาวิทยาลัย พบว่าการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 367 คนมีความเป็นอยู่ที่ดี ผลกระทบจากการสนับสนุนของครอบครัวตามการรับรู้เกี่ยวกับความเครียด มีผลกระทบต่อทางวิชาการ ข้อจำกัด และทิศทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากงาน วิจัยที่กล่าวมาข้างต้น การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งได้แก่ การสนับสนุน จากครอบครัว เพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ย่อมมีความสัมพันธ์และส่งผลกับความภาคภูมิใจในตนเอง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สันติภาพ สระบัว (2526: 35) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ สมรรถภาพของสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครู

อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินทร์ ชูชม(2530: 41) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

อารีย์ คงสวัสดิ์(2544 23) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวัง ในด้านการเรียนรู้ รวมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาการของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากการทำแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นจะทำให้แยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ เป็นต้น

กู๊ด (Good. 1973: 7) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่พัฒนามาจากการเรียนในสถานศึกษาโดยปกติวัดจากคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้หรือจากแบบทดสอบหรืออาจรวมทั้งคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้และคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.1 งานวิจัยในประเทศ

พลรพี ทูมมาพันธ์(2554: 29) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรม การกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครู โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง จำนวน 19 คนใน 3 ห้องเรียน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครู จำนวน 8 คน กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเอง เพียงอย่างเดียว จำนวน 6 คน และกลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรม จำนวน 5 คน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่ แท้จริงมีพฤติกรรมการเรียนปานกลาง

ปฐมพร อาสน์วิเชียร (2541: 79-82) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความ สนใจในการเรียนและความภาคภูมิใจในตนเองในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบเรียนเป็นคู่ (Learning Cell) โดยใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์กับการสอน ตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียน กุญชรวิทย์วิทยาคม เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 80 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเรียนเป็นคู่ (Learning Cell) โดยใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ กับนักเรียนที่ เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความภาคภูมิใจใน ตนเองในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเรียนเป็นคู่ (Learning Cell) โดยใช้ ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ กับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

จิราภรณ์ สืบสิมมา (2552: 90-92) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และ ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการวัด กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนบ้านหนองมะสัง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 23 คน ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนภายหลังได้รับการสอนด้วยชุด กิจกรรมคณิตศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น ร้อยละ 64.55 และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ แบบบูรณาการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นคุณลักษณะที่ควรได้รับการเอาใจใส่ดูแล เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของบุคคลการคิดการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนมากแล้วปัจจัยที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองนั้นมาจากหลายสาเหตุ แต่สาเหตุหนึ่งคือสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางที่จะพัฒนาให้นักเรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

4.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมค ไมเนอร์เน่และเพื่อน ๆ (Dennis M. McInerney. 2009: 114-124) ได้ทำการศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา (มีจำนวน 1,078 หรือ ร้อยละ 47) ได้รับการสำรวจถึงสิ่งที่ทำให้พวกเขารู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และความสนใจในกิจกรรมของโรงเรียน ความคาดหวังส่วนตัวของพวกเขาที่มีต่อการแข่งขันในโรงเรียน และแรงสนับสนุนจากผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร ที่มีผลต่อความคาดหวังของพวกเขา GPA และวันเรียนของใน โรงเรียน แรงสนับสนุนทั้งความคาดหวังส่วนตัว ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร ที่มีผลต่อความรู้สึกที่มีคุณค่า และความสนใจในกิจกรรมโรงเรียนตลอดจน GPA รูปแบบของผลที่สอดคล้องของกลุ่มตัวอย่างของระดับ 5-6 (จำนวน 264 คน) ระดับ 7-8 (จำนวน 226 คน) และระดับ 9-12 (จำนวน 319 คน) ทั้งความคาดหวังส่วนตัว และแรงสนับสนุนจากครูมีผล ต่อผลในเชิงลบต่อการขาดเรียนของนักเรียนระดับ 7-8 และในการพิจารณาอื่นๆ ไปว่าจะเป็นการสนับสนุนจากครูจะมีผลอย่างมากต่อ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ความสนใจและ GPA ของกลุ่มตัวอย่าง ครูอาจจะเป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนให้เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง สนใจและมีผลการเรียนรู้ในด้านวิชาการที่ดี

บอห์นเก (Boehnke. 2005: Abstract) ได้ศึกษาการปรับตัวเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองทางคณิตศาสตร์ โดยศึกษาสำรวจบทบาทในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประเทศเยอรมัน อิสราเอล และแคนาดา อายุ 14 ปี จากการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนทั้ง 3 ประเทศจำนวน 1,665 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์เกี่ยวข้องกับบทบาทในระดับของความสามารถทางวิชาการ และมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง นั่นคือ ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงไปด้วยโดยมีระดับความสามารถทางวิชาการเป็นตัวแปรแทรกซ้อน และผลจากความคาดหวังของผู้ปกครองสำหรับความสำเร็จที่ทำให้ความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น แล้วความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จและความภาคภูมิใจในตนเองจะลดลง

ดิออบ (Diop. 2009: Abstract) ได้ศึกษากรณีโรงเรียนแบบพิเศษเกี่ยวกับผลกระทบของผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน ความภาคภูมิใจในตนเองและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนการศึกษานี้ทำการตรวจสอบโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองที่ มีความจำเป็นของชนกลุ่มน้อยซึ่งมีนักเรียนชายและนักเรียนที่ฐานะทางสังคมเศรษฐกิจต่ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียนแบบพิเศษเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่นักเรียนในวันนี้ ซึ่งดำเนินการในระยะเวลาหนึ่งปีในเขตการศึกษาขนาดใหญ่ในเมืองซาน แอนโทนิโอ (San Antonio) รัฐเท็กซัสการศึกษาเป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บจากนักเรียนที่ได้รับการประเมินผลคณิตศาสตร์ในขณะที่เรียนอยู่ใน

ลักษณะเพศผสมและการประเมินอีกหนึ่งปีต่อมาเมื่อพวกเขาได้ลงทะเบียนในลักษณะของการเรียนแบบเพศเดียว จากนั้น ทำการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์เพื่อวิเคราะห์คะแนนทดสอบนักเรียนในช่วงเวลาหนึ่งปี จากการศึกษาพบว่านักเรียนชายมีประสบการณ์ที่สำคัญในการประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์มากกว่านักเรียนหญิง

จากงานวิจัยข้างต้นทำให้เห็นถึงความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ว่าจะต่ำหรือสูงย่อมมีผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแรงสนับสนุนจากครู เพื่อน และกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเอง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

กิดานันท์ มะลิตอง (2540: 321) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ อินเทอร์เน็ตซึ่งมีระบบเชื่อมโยงกับเครือข่ายงานคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่มากครอบคลุมไปทั่วโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการสื่อสารข้อมูล เช่น การส่งอีเมล การสื่อสารทางด้านการออนไลน์

น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ (2543: 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อินเทอร์เน็ตไม่ใช่เน็ตเวิร์คเดี่ยวๆ แต่เป็นเน็ตเวิร์คซึ่งแผ่ขยายครอบคลุมไปทั่วโลก

เนติมา กมลเลิศ(2539: 34) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อินเทอร์เน็ต คือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่พูดคุยกับเครื่องอื่นได้โดยใช้ข้อกำหนดที่เรียกว่า“Transmission Control Protocol / Internet Protocol” เป็นชุดของกฎเกณฑ์ที่กำหนดวิธีการที่ข่าวสารจะถูกส่งไประหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น โดยมีข้อกำหนดของการสื่อสารจะอนุญาตให้คอมพิวเตอร์ต่างชนิดกัน ซึ่งใช้ระบบ ปฏิบัติการต่างกัน สามารถติดต่อกันได้

เทคโนโลยีสารสนเทศจึงหมายถึง เครือข่ายเน็ตเวิร์คขนาดใหญ่ ที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในทุกสถานที่ ผู้วิจัยจึงขอเน้นเฉพาะ อีเมล เฟสบุ๊ค เกมออนไลน์ เว็บไซต์ต่างๆที่สามารถเข้าถึงและเป็นที่ยอมรับนำมาใช้เพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศกับความภาคภูมิใจในตนเอง

จอห์นสัน (Johnson. 1987: 48 - 53) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีและความภาคภูมิใจในตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้อาจจะวัดไม่ได้ผลเพราะสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยบางประการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินจาก เด็กอายุ 6-8 ปี จำนวน 38 คน ได้รับการเปรียบเทียบระดับการใช้อินเทอร์เน็ตตามปกติของพวกเขา (E-Mail , ข้อความต่างๆ , การเล่นเกม, การเข้าชม Website , Facebook) ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และแหล่งชุมชน ทำให้เห็นถึงการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านมีอยู่มากโดยศึกษาจากการใช้งานของเด็กเล็กการใช้ประโยชน์ดังกล่าวของอินเทอร์เน็ตช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านความคิดและสังคม

ชาลส์ และคนอื่นๆ (Charles Steinfield; et al. 2008: 434-445) ได้ทำการศึกษา แรงสนับสนุนสังคม, ทัศนคติในตนเอง และการใช้ออนไลน์เว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม : การวิเคราะห์ระยะยาวจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่นิยมใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคม ออนไลน์ Facebook มีความสัมพันธ์กันระหว่างการใช้ Facebook กับสังคม โดยมีตัวแปรเป็นความภาคภูมิใจในตนเองและความพึงพอใจในชีวิต โดยผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำจะได้รับเพิ่มจากการใช้ Facebook ช่วยลดอุปสรรคของนักเรียนที่มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ

ลอร์ลา และคนอื่นๆ (Laura Widyanto; et al. 2011: 13-24) ได้ทำการศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต โดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 1,467 คน จำนวน 50 คำถาม โดยแบบทดสอบจะถามเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีปัญหา มีแนวโน้มมากขึ้นกว่าที่ไม่ได้มีปัญหาผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และมีคะแนนเป็นเชิงลบ สำหรับ ผู้ที่มีคะแนนสูง มักจะใช้กิจกรรมที่ออนไลน์ เล่นเกมออนไลน์ และสนทนา แม้ว่าการศึกษาประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง ที่สมัครใจทำแบบทดสอบตัวเองและรายงานจากการเลือกใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง ผลปรากฏว่ามีหลักฐานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างความนับถือตนเองและปัญหาจากการใช้อินเทอร์เน็ต

จากงานวิจัย ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้เห็นถึงความภาคภูมิใจในตนเองจะสูง หรือต่ำขึ้นอยู่กับการใช้งาน ระยะเวลาการใช้ ในแต่ละวัน รวมถึงความรู้สึกในการใช้สื่อต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ค อีเมล เกมออนไลน์ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบสำรวจ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดกรุงเทพมหานคร หานคร ซึ่งมีจำนวนทั้ง 5 โรงเรียนซึ่งได้แก่โรงเรียนทอสี จำนวน 22 คน โรงเรียนรุ่งอรุณ 75 คน โรงเรียนสยามสามไตร จำนวน 19 คน โรงเรียนบ้านคลองบัว 160 คน โรงเรียนพญาไท จำนวน 259 คน ผู้วิจัยเลือกที่จะเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดจำนวน 535 คน ดังนี้

ชื่อโรงเรียน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
โรงเรียนทอสี	15	7	22
โรงเรียนรุ่งอรุณ	35	40	75
โรงเรียนสยามสามไตร	4	15	19
โรงเรียนบ้านคลองบัว	79	81	160
โรงเรียนพญาไท	118	141	259
รวม	251	284	535

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3 สัมพันธภาพทางครอบครัว
 - 1.4 การสนับสนุนทางสังคมซึ่งได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน
 - 1.5 การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ตัวแปรตาม คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง
2. แบบสอบถามสัมพันธภาพทางครอบครัว
3. แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม
4. แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองโดย จาก ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 - 1.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหา นำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบลักษณะของ ความภาคภูมิใจในตนเอง ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ โดยศึกษาตามแนวความคิดของ ฮีทเธอร์ตัน และ โพลีวี (Heatherton; & Polivy. 1991)
 - 1.3 นำแบบสอบถาม ความภาคภูมิใจในตนเอง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.นครชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร. วิทิต รัชชตาตะนันท์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของความมุ่งหมาย(IOC) นิยามศัพท์เฉพาะ กลุ่มตัวอย่าง การใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ
 - 1.4 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)
 - 1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลอง ใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83
 - 1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับ การปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป
2. แบบสอบถามสัมพันธภาพทางครอบครัว แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและขอคำแนะนำเพิ่มเติม

2.2 นำแบบสอบถาม สัมพันธภาพทางครอบครัว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร. วิทิต รัชชตาตะนันท์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคามมุ่งหมาย (IOC) นิยามศัพท์เฉพาะ กลุ่มตัวอย่าง การใช้ภาษาแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.3 นำเสนออาจารย์ที่ศึกษาระดับปริญญาตรีตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลอง ใช้ (Try out) กับ โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

3. แบบสอบถาม การสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและขอคำแนะนำเพิ่มเติม

3.2 นำแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คืออาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร.วิทิต รัชชตาตะนันท์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคามมุ่งหมาย (IOC) นิยามศัพท์เฉพาะ กลุ่มตัวอย่าง การใช้ภาษาแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3 นำเสนออาจารย์ที่ศึกษาระดับปริญญาตรีตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลอง ใช้ (Try out) กับ โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.76

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

4. แบบสอบถาม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและขอคำแนะนำเพิ่มเติม

4.2 นำแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คืออาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร .ครรชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร . วิทิต รัชชตาตะนันท์ เพื่อตรวจสอบความ สอดคล้องของความมุ่งหมาย (IOC) นิยามศัพท์เฉพาะ กลุ่มตัวอย่าง การใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

4.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถามการศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก หรือการกระทำที่แท้จริงของนักเรียน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม ณ ปัจจุบัน)

☐ 0.00 – 1.99	☐ 2.00 – 2.99	☐ 3.00 – 4.00
--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านสังคม 1.ฉันรู้สึกประหม่าเมื่ออยู่กับคนจำนวนมาก					
ด้านการปฏิบัติตน 2.ฉันรู้สึกผิดหวังกับการกระทำของฉัน					
ด้านตนเอง 3.ฉันไม่พอใจกับน้ำหนักของฉัน					

ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยกำหนดความหมายของคะแนนเฉลี่ยคำตอบ โดยแปลความหมายทั้งรายด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977: 247) ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม สัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ฉันทำหน้าที่ที่ฉันรับผิดชอบในครอบครัว					
2.สมาชิกในครอบครัวของฉันพูดคุยกันอย่างชัดเจนเปิดเผยตรงไปตรงมา					
3.ฉันให้ความสนใจเอาใจใส่กับคนในครอบครัว					
4.เวลาฉันขอให้คนในครอบครัวทำอะไรให้ เขาก็ยินดีทำให้ด้วยความเต็มใจ					
5.ไม่ว่าปัญหาในครอบครัวจะใหญ่หรือเล็กทุกคนในครอบครัวก็พร้อมที่จะแก้ไขปัญหาพร้อมกัน					
6.สมาชิกในครอบครัวของฉันชอบดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุร่วมกัน					
7.ฉันและทุกคนในครอบครัวช่วยกันกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆในบ้าน					

ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($=3.61$) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสับสนทางสังคม

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำ เครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านครอบครัว					
1. เมื่อฉันมีปัญหาครอบครัวของฉันพยายามที่จะช่วยฉัน					
ด้านเพื่อน					
2. ฉันสามารถพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับเพื่อนของฉัน					
ด้านอื่น ๆ					
3. มีคนพิเศษในชีวิตของฉันที่ใส่ใจเกี่ยวกับความรู้สึกของฉัน					

ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยกำหนดความหมายของคะแนนเฉลี่ยคำตอบ โดยแปลความหมายทั้งรายด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของเบสท์ (Best. 1977: 247) ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (= 3.60) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ฉันใช้เวลา 1 ชั่วโมงขึ้นไปสำหรับการใช้งานอินเทอร์เน็ต					
2.ฉันมีเพื่อนที่ใช้ Face book จำนวนมาก					
3.ฉันสามารถแสดงความภาคภูมิใจให้เพื่อนใน Face book ได้เห็น					

ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (= 3.15) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนและหน่วยงาน ในโรงเรียน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย
2. นำแบบสอบถาม และแบบวัดทั้งหมด พร้อมหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือจากโรงเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนัดหมายวันเวลาในการรับแบบวัดคืน
3. ไปปรับแบบ สอบถามและแบบวัด คืนด้วยตนเอง ตามกำหนดนัดหมายและดำเนินการติดตามแบบสอบถามให้ครบทุกฉบับด้วยตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยเริ่มการจัดการทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและลัทธิทางการเรียนเพื่อหาความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ ตรวจสอบข้อมูลที่เป็นคำตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเอง ในแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำตอบของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว ข้อดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

4. แบบสอบถามตอนที่ 4 ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำตอบของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม ในแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

5. แบบสอบถามตอนที่ 5 ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำตอบของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Corrected item total coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

3.1 ทดสอบค่าที (t-test)

3.2 ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจการแปลผลและแปลความหมาย ของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงกันผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้สัญลักษณ์ อักษรย่อ และคำย่อต่างๆ ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบกลุ่มสองกลุ่ม (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกลุ่มตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป (F-test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ จำแนกตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการทดสอบค่าสถิติที่ (t - distribution) และค่าสถิติทดสอบเอฟ (F - distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	251	46.9
หญิง	284	53.1
รวม	535	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	13	2.4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	167	31.2
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	355	66.4
รวม	535	100

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 ที่เหลือเป็นเพศชาย 251 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 355 คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงผลการศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองทั้งโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ

ความภาคภูมิใจในตนเอง	ระดับของความภาคภูมิใจในตนเอง (N = 535)		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านสังคม	3.37	.461	ปานกลาง
2. ด้านการปฏิบัติตน	3.38	.474	ปานกลาง
3. ด้านตนเอง	2.98	.650	ปานกลาง
รวม	3.24	.421	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปฏิบัติตน ด้านสังคม และด้านตนเอง อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ จำแนกตามเพศ

ความภาคภูมิใจในตนเอง	เพศ						t	p
	เพศชาย N = 251			เพศหญิง N = 284				
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย		
1. ด้านสังคม	3.28	.428	ปานกลาง	3.44	.478	ปานกลาง	-3.898**	.000
2. ด้านการปฏิบัติตน	3.34	.455	ปานกลาง	3.42	.487	ปานกลาง	-1.945	.052
3. ด้านตนเอง	3.04	.637	ปานกลาง	2.93	.658	ปานกลาง	1.961	.050
รวม	3.22	.389	ปานกลาง	3.26	.447	ปานกลาง	-1.127	.260

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ ที่มีเพศต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความภาคภูมิใจในตนเอง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านสังคม	ต่ำ	2.96	.290	ปานกลาง
	ปานกลาง	3.24	.452	ปานกลาง
	สูง	3.44	.451	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติตน	ต่ำ	2.94	.322	ปานกลาง
	ปานกลาง	3.25	.466	ปานกลาง
	สูง	3.46	.460	ปานกลาง
ด้านตนเอง	ต่ำ	2.67	.696	ปานกลาง
	ปานกลาง	2.97	.620	ปานกลาง
	สูง	3.00	.661	ปานกลาง
รวม	ต่ำ	2.85	.256	ปานกลาง
	ปานกลาง	3.15	.408	ปานกลาง
	สูง	3.30	.418	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคม นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปานกลาง สูง อยู่ในระดับปานกลาง ความภาคภูมิใจในตนเองด้านการปฏิบัติตน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปานกลาง สูง อยู่ในระดับปานกลาง และความภาคภูมิใจในตนเองด้านตนเองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปานกลาง สูง อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วิถิพุทธ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความภาคภูมิใจ ในตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	6.537	2	3.268	16.195**	.000
	ภายในกลุ่ม	107.359	532	0.202		
	รวม	113.895	534			
ด้านการปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	7.657	2	3.828	18.123**	.000
	ภายในกลุ่ม	112.381	532	0.211		
	รวม	120.037	534			
ด้านตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1.404	2	0.702	1.663	.190
	ภายในกลุ่ม	224.552	532	0.422		
	รวม	225.956	534			
รวม 3 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4.397	2	2.198	12.933**	.000
	ภายในกลุ่ม	90.434	532	0.170		
	รวม	94.831	534			

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองด้านตนเองไม่พบความแตกต่าง ส่วนความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคม และด้านการปฏิบัติตน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe) ดังตาราง 6 - 8

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีสพุท ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.85	ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.15	สูง ค่าเฉลี่ย = 3.30
ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.85	-		
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.15	.30*	-	
สูง ค่าเฉลี่ย = 3.30	.45*	.15*	-

จากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีสพุท ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ ปานกลาง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ สูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ สูง มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีสพุท ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.96	ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.24	สูง ค่าเฉลี่ย = 3.44
ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.96	-		
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.24	.28	-	
สูง ค่าเฉลี่ย = 3.44	.48*	.20*	-

จากตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ สูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ ปานกลาง มีความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองด้านการปฏิบัติตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ ด้วยวิธี scheffe โดยจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.94	ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.25	สูง ค่าเฉลี่ย = 3.46
ต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.94	-		
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย = 3.25	.31	-	
สูง ค่าเฉลี่ย = 3.46	.52*	.21*	-

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความภาคภูมิใจในตนเองด้านการปฏิบัติตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถึพุทธ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ สูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ ปานกลาง มีความภาคภูมิใจในตนเองด้านการปฏิบัติตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วิถีนวัตกรรม จำแนกตามสัมพันธภาพทางครอบครัว

ความภาคภูมิใจใน ตนเอง	ระดับของสัมพันธภาพในครอบครัว						t	p
	สัมพันธภาพต่ำ N = 266			สัมพันธภาพสูง N = 269				
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย		
1. ด้านสังคม	3.15	.342	ปานกลาง	3.57	.469	มาก	-11.855**	.000
2. ด้านการปฏิบัติ ตน	3.16	.392	ปานกลาง	3.59	.447	มาก	-11.944**	.000
3. ด้านตนเอง	2.88	.601	ปานกลาง	3.09	.682	ปานกลาง	-3.624**	.000
รวม	3.06	.314	ปานกลาง	3.42	.440	ปานกลาง	-10.653**	.000

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีนวัตกรรม ที่มีระดับ
สัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวิถีนวัตกรรม จำแนกตามการสนับสนุนทางสังคม

ความภาคภูมิใจ ในตนเอง	ระดับของการสนับสนุนทางสังคม						t	p
	สนับสนุนน้อย N = 288			สนับสนุนมาก N = 247				
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย		
1. ด้านสังคม	3.15	.368	ปานกลาง	3.61	.434	มาก	-13.350**	.000
2. ด้านการปฏิบัติ ตน	3.18	.408	ปานกลาง	3.61	.437	มาก	-11.884**	.000
3. ด้านตนเอง	2.81	.621	ปานกลาง	3.19	.624	ปานกลาง	-7.021**	.000
รวม	3.05	.332	ปานกลาง	3.47	.397	ปานกลาง	-13.480**	.000

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ที่มีระดับการสนับสนุนทางสังคมต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ จำแนกตามการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความภาคภูมิใจในตนเอง	ระดับของการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ						t	p
	ใช้ ICT น้อย N = 268			ใช้ ICT มาก N = 267				
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย		
1. ด้านสังคม	3.32	.459	ปานกลาง	3.41	.460	ปานกลาง	-2.379*	.018
2. ด้านการปฏิบัติตน	3.37	.471	ปานกลาง	3.38	.477	ปานกลาง	-.263	.793
3. ด้านตนเอง	2.94	.598	ปานกลาง	3.03	.696	ปานกลาง	-1.738	.083
รวม	3.21	.411	ปานกลาง	3.28	.429	ปานกลาง	-1.861	.063

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ที่มีระดับการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ที่มีระดับการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถียุทธในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวิถียุทธสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มี เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนโรงเรียนวิถียุทธในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้ง 5 โรงเรียนซึ่งได้แก่โรงเรียนทอสี จำนวน 22 คน โรงเรียนรุ่งอรุณ 75 คน โรงเรียนสยามสามไตรจำนวน 19 คน โรงเรียนบ้านคลองบัว 160 คน โรงเรียนพญาไท จำนวน 259 คน ผู้วิจัยเลือกที่จะเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 535 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ
 - 1.1. เพศ
 - 1.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3. สัมพันธภาพทางครอบครัว
 - 1.4. การสนับสนุนทางสังคมซึ่งได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน

1.5 การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ตัวแปรตาม คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) นำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 5 ตอนดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง
3. แบบสอบถามสัมพันธภาพทางครอบครัว
4. แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม
5. แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเอง สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิสุทธิพุทธที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ โรงเรียนทอสี โรงเรียนรุ่งอรุณ โรงเรียนสยามสามไตร โรงเรียนบ้านคลองบัว และโรงเรียนพญาไท

2. นำแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเองเท่ากับ 0.83 แบบสอบถามสัมพันธภาพทางครอบครัวเท่ากับ 0.88 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมเท่ากับ 0.76 และแบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเท่ากับ 0.82

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนและหน่วยงานในโรงเรียน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 535 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 535 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Corrected item total coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย
 - 3.1 ทดสอบค่าที (t-test)
 - 3.2 ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ มีความภาคภูมิใจในตนเองเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติตน ด้านสังคม และด้านตนเอง อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม และการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ และการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพทางครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคม แตกต่างกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองโดยรวมและรายด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ
 - 1.1 ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธในกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปฏิบัติตน ด้านสังคม และด้านตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนในโรงเรียนวิถีพุทธ

ซึ่งมีการเรียนการสอนโดยยึดหลักอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นการสอนให้เด็กนักเรียน รู้จักการศึกษาหาต้นเหตุ ปัจจัย การคิดแก้ปัญหาและเข้าใจถึงสิ่งที่ เป็นไป ทำให้เด็กนักเรียนได้รู้สึก ถึงความภาคภูมิใจ ที่ตน สามารถเผชิญกับปัญหาและผ่านไปด้วยดี และไม่รู้สึกว่าใครแตกต่างจากใคร เพราะในแต่ละคนมีความ เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองที่จะเรียนรู้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธี การ ที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับที่ คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 345) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความภาคภูมิใจใน ตนเองจะรับรู้ค่าของตนตามความเป็นจริง ตระหนักถึงศักยภาพทั้งหมดของตนเอง มีจิตใจที่เปิด กว้างและยอมรับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง พร้อมทั้งสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ อย่างเหมาะสม บุคคลเหล่านี้จะมีความกระตือรือร้นเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จ มีความเป็นตัวของตัวเองในการแสดงความคิดเห็น ไม่หวั่นไหว ต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ได้ดี ตลอดทั้งเป็นผู้ที่มีความพึงพอใจ เคารพและประทับใจในตนเอง บุคคลที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง จะนึกถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น รวมทั้งสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลและ สิ่งแวดล้อมได้เช่นเดียวกับ อิริคสัน (ศรีเรือน แก้วกังวาล . 2544: 49-56; อ้างอิงจาก Erikson. 1963. n.d.) ได้กล่าวไว้ว่า มีความเชื่อว่าในแต่ละขั้นเด็กจะต้องพบกับปัญหาเฉพาะ ถ้าเด็กสามารถแก้ปัญหา ได้ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดี และความภาคภูมิใจในตัวเด็ก

1.2 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อยู่ใน ระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนวิถิพุทธ เป็นโรงเรียนที่ไม่เน้นความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชาย และในสังคมไทยปัจจุบันเพศหญิงถูกการ ยอมรับจากสังคมมากขึ้นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช 2540 ที่ประกาศ เจตนารมณ์ชัดเจนว่า “คนทุกเพศมีความเท่าเทียมกัน”

1.3 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถิพุทธในกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการเรียนการสอนหลักวิถิพุทธ เน้นการเรียนการสอนแบบมีวิชาการและวิชาชีพไปพร้อมๆกัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ แต่ละบุคคลเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองสูง และทำให้ สามารถเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการสอน ได้ ส่วนผลคะแนนสูงก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่ง สามารถทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อตัวบุคคล และมั่นใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งประกอบกับแรง สนับสนุนที่อาจได้มาจากผู้ปกครอง ครูและเพื่อน เช่น การได้รับคำชม การได้รับรางวัล ทำให้เป็น แรงจูงใจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นเดียวกับ แมค ไมเนอร์เน (Dennis M.McInerney. 2009: 114-124) ได้กล่าวไว้ว่า ความคาดหวังส่วนตัว และแรงสนับสนุนจากครู จะมีผลอย่างมากต่อ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ความสนใจและ เกรตเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง ครูอาจจะเป็นส่วน สำคัญที่จะสนับสนุนให้เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง สนใจและมีผลการเรียนรู้ในด้านวิชาการที่ดี เช่นเดียวกับ บอฮ์นเก (Boehnke. 2005: Abstract) ได้ศึกษาสำรวจบทบาทในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประเทศเยอรมัน อิสราเอล และแคนาดา อายุ 14 ปี จากการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนทั้ง 3 ประเทศจำนวน 1,665 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์เกี่ยวข้องกับบทบาทในระดับของความสามารถทางวิชาการ และมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง นั่นคือ ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงไปด้วยโดยมีระดับความสามารถทางวิชาการเป็นตัวแปรแทรกซ้อน และผลจากความคาดหวังของผู้ปกครองสำหรับความสำเร็จที่ทำให้ความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น แล้วความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จและความภาคภูมิใจในตนเองจะลดลง

1.4 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถียุทธ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามสัมพันธภาพครอบครัว มีความภาคภูมิใจในตนเองโดยภาพรวมแตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในลักษณะของครอบครัวเดี่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ความสัมพันธ์บางอย่างได้ขาดหายไปเช่น การดูแลเอาใจใส่ ความรัก หรือกิจกรรมต่างๆที่ได้ทำร่วมกันในระหว่างครอบครัว เช่นเดียวกับที่ จงกลณี ต้อยเจริญ (2540: 107-122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าในตนเอง กับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้นในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 440 คน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเองและสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาและ แสมเซค (จารูดี บุญยารมณ. 2541: 9; อ้างอิงจาก Hamachek. 1978) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก บุคคลที่ได้รับจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวจึงเป็นรากฐานสำคัญในชีวิต เด็กที่ได้รับความรัก ความอบอุ่น การสนับสนุน ให้กำลังใจ ให้สิทธิเสรีภาพในการกระทำของเด็ก ระเบียบกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่ใช้ปกครองลูก และการจัดการดูแลให้เด็กมีอิสระในขอบเขตที่กำหนดสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต เชื่อมมั่นในตนเองและมีความภาคภูมิใจในตนเอง

1.5 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถียุทธ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามการสนับสนุน มีความภาคภูมิใจในตนเองโดยภาพรวมแตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลาง เพราะการตัดสินใจในส่วนใหญ่ของคนนั้นขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญและมีอำนาจเหนือกว่าตัวเราอยู่ตลอดเวลา การสนับสนุนทางสังคมมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมของคนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับที่เชียร์ซิด วังค์ และ แคราย คาสทานเด้ (Chia-Chih DC Wang; & Carrie Castaneda – Sound. 2008: 101- 118) ได้ศึกษาบทบาทของสถานะความภาคภูมิใจในตนเองที่ส่งผลต่อ ทางวิชาการ ประสิทธิภาพและการรับรู้ของสังคม ในด้านความเป็นอยู่ของ นักศึกษาวิทยาลัย พบว่า การสนับสนุนทางสังคม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 367 คนมีความเป็นอยู่ ที่ดี ผลกระทบจากการสนับสนุนของครอบครัวตามการรับรู้เกี่ยวกับความเครียด มีผลกระทบ ต่อทางวิชาการ ข้อจำกัด และทิศทาง สำหรับการวิจัยในอนาคต

1.6 การเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีพุทธ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ ในโรงเรียนวิถีพุทธไม่มีการสนับสนุนให้เด็กนักเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในที่นี่หมายถึง การเล่น เฟสบุ๊ก อีเมล และเกมออนไลน์ ทำให้เด็กนักเรียนไม่ได้สนใจในสื่อประเภทนี้ ซึ่ง จะสอดคล้องกับ จอห์นสัน (Genevieve Marie Johnson. 1987: 48 - 53) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยี และความภาคภูมิใจในตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้อาจจะวัดไม่ได้ผลเพราะสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยบางประการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินจาก เด็กอายุ 6-8 ปี จำนวน 38 คน ได้รับการเปรียบเทียบระดับการใช้อินเทอร์เน็ตตามปกติของพวกเขา (E-Mail, ข้อความต่างๆ, การเล่นเกม, การเข้าชม Website, Facebook) ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และแหล่งชุมชน ทำให้เห็นถึงการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านมีอยู่มากโดยศึกษาจากการใช้งานของเด็กเล็ก การใช้ประโยชน์ ดังกล่าวของอินเทอร์เน็ต ช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านความคิดและสังคมซึ่งปัจจัยที่จอห์นสันได้กล่าวไว้ข้างต้นในที่นี้คือ การไม่สนับสนุนให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีของโรงเรียนวิถีพุทธ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลวิจัยทำให้เห็นถึงปัจจัยบางปัจจัยที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองเช่น ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสัมพันธภาพทางครอบครัว ด้านการสนับสนุนทางสังคม เหล่านี้ที่ได้เอ่ยมาย่อมมีผลทั้งสิ้น จึงอยากที่จะให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจถึงปัญหา และร่วมกันหาวิธีการเลี้ยงดู เพื่อที่จะให้เด็ก ๆ ได้มีความภาคภูมิใจและมีความศรัทธาในตนเองมากยิ่งขึ้น

1.2 เนื่องจากผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ ฮีท เฮอร์ตันและโพลีวี มาปรับปรุงภาษา โดยยึดแนวคิดเดิม จึงอยากเสนอแนะให้ทำความเข้าใจกับแบบสอบถามเพราะบางประโยค อาจทำให้ผู้ทำแบบสอบถามไม่เข้าใจและทำให้เกิดอุปสรรคในระหว่างการทำแบบสอบถาม ค่าที่ได้อาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงและผิดเพี้ยนไป

1.3 ควรมีการพูดคุยถึงปัญหา ปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ครูประจำชั้น ครูสอนในกลุ่มสาระ ครูแนะแนว เพื่อให้การแก้ปัญหาเบื้องต้นเป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนให้มีความสอดคล้องกับการสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น ความเครียด พฤติกรรมก้าวร้าว บรรยากาศภายในโรงเรียน ระดับความคาดหวังของนักเรียน เป็นต้น

1.2 สร้างโปรแกรมพัฒนาความภาคภูมิใจเพื่อเป็นประโยชน์กับนักเรียนที่มีความภาคภูมิใจต่ำ

2.3 เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จึงอยากที่จะเสนอให้นำไปทำกับโรงเรียนทางเลือกอื่นๆ เช่น โรงเรียนศาสนาคริสต์ หรือโรงเรียนศาสนาอิสลาม เพื่อดูความภาคภูมิใจในตนเองของเด็กนักเรียน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง. (2538). *บุคลิกภาพและการปรับตัว*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ ลัย.
- กฤษณา จันทร์ตรี. (2537, กันยายน-ธันวาคม). *คุณค่าของครอบครัว*. *วารสารโรงพยาบาลศรีธัญญา*. 2: 67-69.
- กุหลาบ รัตนสังขธรรม; และคณะ. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่องสัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหา ยาเสพติดและพฤติกรรมของนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อป้องกันโรเอดส์ ทบวงมหาวิทยาลัย.
- กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว*. *ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม ตันติผลาชีวะ; และ กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2537). *สุขภาพจิตในครอบครัวในการพัฒนาครอบครัว*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- จารุวดี บุญยารมย์. (2541). *การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเองของผู้ได้รับการสงเคราะห์ในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ*. *ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ สืบลิมา. (2552). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น*. *สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จงกลนี ต้อยเจริญ. (2540). *สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดา การเห็นคุณค่าในตนเองกับการปรับตัวของวัยรุ่น*. *วิทยานิพนธ์ วท.ม. (อนามัยครอบครัว)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. (2532). *ผลของการจัดโปรแกรมความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาจิตวิทยา)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยารัตน์ รอดเนียม. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ในชีวิต แรงสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แห่งหนึ่ง*. *วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลและอนามัยชุมชน)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- นุชจรี ฌายีเนตร. (2538). ผลการฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง
ของคนพิการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ. (2543). การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ระยะเริ่มต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร
กับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสื่อสรววิทยานิพนธ์ ว.ม. (สื่อสารมวลชน).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เนติมา กมลเลิศ. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของ
นักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 โรงเรียนในเครือคณะเซนต์คาเบีเยล เขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
ถ่ายเอกสาร.
- ปฐมพร อาสน์วิเชียร. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในการเรียนและ
ความภาคภูมิใจในตนเองในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่ได้รับการสอนแบบเรียนเป็นคู่ (Learning Cell) โดยใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์กับ
การสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลียว บุญยงค์. (2543). การศึกษาชีวิตครอบครัว กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ดุจเดือน พันธุนาวัน; และ อัมพร ม้าคะนอง (2552). การฝึกอบรมจิตลักษณะและทักษะแบบ
บูรณาการที่มีผลต่อพฤติกรรมพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ธัญญา คนอยู่. (2547). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพฯ เขต 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ ชัยยุทธขรรยง. (2544). การเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. วารสารการศึกษา.
24(5): 19-26.
- นุชลดา โจนประภาพรรณ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรม
เลี้ยงดูของบิดา มารดากับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตอนต้นศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์
วท.ม. (อนามัยครอบครัว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2546). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116.
ตอนที่ 74 ก. วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542 หน้า 1-23.

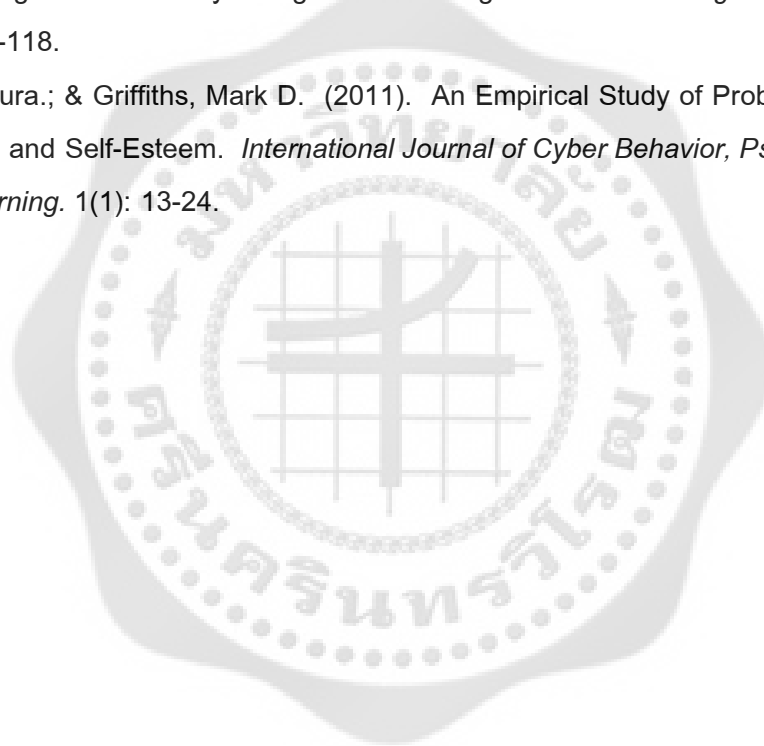
- พลรพี ทุมมาพันธ์. (2554). ผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวณิ ธนดีธรรมจารี. (2540). ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความสำนึกในคุณค่าตนเองของพยาบาลจิตเวชโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีทับทิม พานิชพันธ์. (2540). สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว. ใน *ประมวลบทความวิทยุเกี่ยวกับ การจัดการบริการสวัสดิการครอบครัวและเด็ก*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2539). รู้เขารู้เรา ด้วยจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สาวิตรี ทยานศิลป์. (2541). อิทธิพลของครอบครัวต่อความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (วิจัยประชากรและสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ ธนัญญา. (2540). แนวทางการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของครอบครัวเพื่อส่งเสริม การศึกษาของนักเรียน ศึกษาเฉพาะรายกรณี: โรงเรียนปทุมคงคา. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมิธ วุฒิสวัสดิ์. (2552). การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- สันติภาพ สระบัว. (2526). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และ ทักษะคิดต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ระหว่างนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม เกษตรกรรม และประกาศนียบัตรวิชาชีพครูชั้นสูงแผนกเกษตรกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัชย์ วิริยะมนตรี. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่มาจาก ครอบครัวหย่าร้าง. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (วิจัยประชากรและสังคม). นครปฐม: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา ชปิลมันน์. (2536). ครอบครัวพื้นฐานปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- โสภาพรรณ เวียงเพิ่ม. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ เจตคติต่อบทบาททางเพศ สัมพันธภาพในครอบครัว กับบทบาททางเพศของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลสาธารณสุข). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- อมราวดี ณ อุบล. (2544). *สุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขรามณ์; และ อรพินท์ ชูชม. (2530). *รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี จิตะปุระ. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัวของผู้ป่วยโรคลิ้นหัวใจ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ คงสวัสดิ์. (2544). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในการเรียนคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*.
ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุไร โชติกุล. (2541). *อิทธิพลของครอบครัวต่อค่านิยมของเยาวชนไทย*. วิทยานิพนธ์ สด.ม. (วิจัยประชากรและสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). *พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง*. กรุงเทพฯ: ชันดำ.
- Arslan, Coskun. (2009). Anger, Self-Esteem, And Perceived Social Support. *Social Behavior & Personality*. 37(4): 555-564.
- Aymanns, P.; et al. (1995). Family Support and Coping with Cancer: Some Determinants and Adaptive Correlates. *British Journal of Social Psychology*. 34(1): 107-124.
- Baid, Todd Claine. (2002). *The Effects of Parental Self-Disclosure and Connection on Parent-Child Relationship Satisfaction and Their Effects on Child Social Initiative and Child Self-Esteem*. Dissertation Abstracts Online AA13032219.
- Branden, N. (1966). *The Psychology of Self-Esteem*. 3rd ed. New York: Bantam Books.
- Boehnke, Klaus. (2005). Value Orientations in Relation to Mathematical Self-Esteem: An Exploratory Study of Their Role in Mathematical Achievement Among German, Israeli, and Canadian 14-Year-Olds. *European Journal of Psychology of Education*. (3): 227-241.
- Bullock, Bernadette Marie.; Bank, Lew.; & Burraston, Bert. (2002). Adult Sibling Expressed Emotion and Fellow Sibling Deviance: A New Piece of the Family Process Puzzle. *Journal of Family Psychology*. 16(3): 307-317.
- Caplan, R. D. (1979). Social Support, Person-Environment Fit, and Coping. In *Mental Health and the Economy*. L. A. Ferman & J.P. Gordus, Editors. pp. 89-137. Kalamazoo, MI: Upjohn Institute.

- Cheng, Sheung-Tak.; & Chan, Alfred C.M. (2004). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support: Dimensionality and Age and Gender Differences in Adolescents. *Personality and Individual Differences*. 37: 1359-1369.
- Cobb, S. (1976). Social Support as a Moderator of Life Stress. *Psychosomatic Medicine*. 34: 300-314.
- Cohen, S; & Wills, T.A. (1985). Stress, Social Support and Buffering Hypothesis. *Psychological Bulletin*. 98: 310–359.
- Coopersmith, S. (1981). *SEI : Self-Esteem*. 2nd ed. California: Consulting Psychologists Press.
- Diamantopoulou, Sofia.; Rydell, Ann-Margret.; & Henricson, Lisbeth. (2008). *Can Both Low and High Self-Esteem Be Related to Aggression in Children?*. *Social Development*. 1-17. Malden, MA: Blackwell.
- Diop, Mateen Ajala. (2009). *A Case Study of the Impact of Single-Gender Schooling on Student Achievement, Self-esteem, and School Climate*. Dissertation, Ph.D. (Educational Leadership). Texas A&M University-Kingsville. Retrieved May 2, 2010, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=39&did=1836160971&Srchmode=1&sid=3&Fmt=14&VInst=PROD&VType=PQD&RQT=309&VName=PQD&TS=1275640868&clientId=61839>.
- Farber, B.A. (1983). *Stress and Burnout in The Human Service Professions*. New York: Pergamon Press.
- Genevieve, Marie Johnson. (2011). Self-Esteem and Use of the Internet among Young School-Age Children. *International Journal of Psychological Study*. (3): 48-54.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Hauenstein, N. M. T.; McGonigle, T.; & Flinder, S. W. (2001). A Meta Analysis of The Relationship between Procedural Justice and Distributive Justice: Implications for Justice Research. *Employee Responsibilities and Rights Journal*. 13: 39–56.
- Heatherton, T.F.; & Polivy, Janet. (1991). Development and Validation of A Scale for Measuring State Self-Esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*. 60(6): 895-910.
- Heatherton, T. F.; & Wyland, C. L. (2003). *Development and Validation of A Scale for Measuring State Self-Esteem*. 895-908.

- Herz, Lara.; & Gollone, Eleonora. (1999). The Relationship between Self-Esteem and Parenting Style: A Cross-Cultural Comparison of Australian and Vietnamese Australian Adolescents. *Journal of Cultural Psychology*. 30(November): 742-761.
- House, J.S. (1985). *Work Stress and Social Support*. Philippines: Addison-Wesley.
- James, W. (1950). *The Principles of Psychology*. New York: Dover.
- Kahn, R.L. (1979). *Aging and Social Support Aging from Birth to Death: Interdisciplinary Perspectives*. Boulder, Colorado: West View Press.
- Kaplan, B.H.; Cassel, J.C.; & Gore, S. (1977). Social Support and Health. *Medical Care*. 15: 50-51.
- Khera, S. (1998). *You can Win*. Kuala Lumpur: Prentice – Hall.
- Lawrence, D. (1987). *Enhancing Self-Esteem in the Classroom*. London: Paul Chapman.
- Lindsay, A.M.; Dodd, M.J.; & Chen, S.G. (1985). Social Support Network of Taiwanese Cancer Patients. *Cancer Nursing*. 22: 149-164.
- Linn, N.; et al. (1979). Stressful Life Events and Illness: A Model and Empirical Test. *Journal of Health and Social Behavior*. 20: 108-119.
- McInerney, Dennis M. (2009). *Self-Esteem, Academic Interest and Academic Performance: The Influence of Significant Others*. SELF Research Center, University of Western Sydney, Australia.
- McNeil, Elton Burbank. (1975). *The Psychology of Being Human*. San Francisco, California: Canfield Press.
- Osborne, Randall E. (1996). *Self An Eclectic Approach*. Needham Heights, Mass.: Allyn & Bacon.
- Pollitt, E. (1984). Child Development Reference (I): Risk Factors in the Mental Development of Young Children in the Developing Countries. (II): Early Childhood Intervention Programs for The Young Child in The Developing World. Houston, TX: United Nation Children's Fund (UNICEF). *Science Center. Support on Adolescents' Reactions to Violence*. 12: 101-110.
- Pope, Alice W.; McHale, Susan M.; & Craighead, Edward. (1987). *Self-Esteem Enhancement with Children and Adolescents*. New York: Pergamon Press.
- Salami, Samuel O. (2010). *Mentoring and Work Attitudes Among Nurses: The Moderator Roles of Gender and Social Support*. Kampala International University.
- Steinfeld, Charles.; Ellison, Nicole B.; & Lampe, Cliff. (2008, November-December). Social Capital, Self-Esteem, and Use of Online Social Network Sites: A Longitudinal Analysis. *Journal of Applied Developmental Psychology*. 29(6): 434-445.

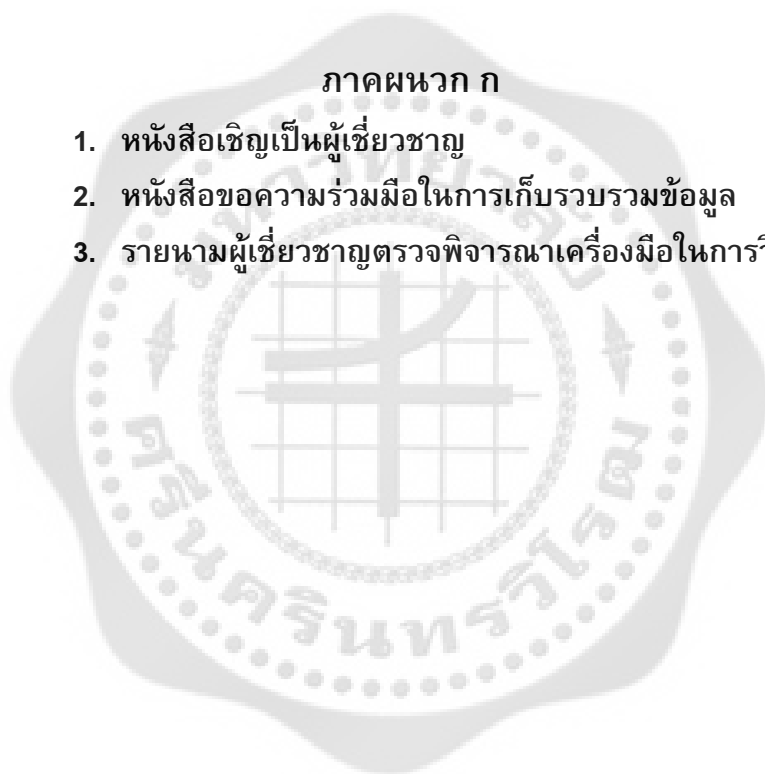
- Taylor, S.E.; et al. (2004). Culture and Social Support: Who Seeks It and Why? *Journal of Personality & Social Psychology*. 87(3): 354-362.
- Thoits, P.A. (1982). Conceptual Methodological and Theoretical Problem in Studying Social Support as A Buffer Against Life Stress. *Journal of Health and Social Behavior*. 24(6): 145-159.
- Walz, G.R.; & Bleuer, J.C. (1992). *Student Self-Esteem: A Vital Element of School Success. Volume 1*. Michigan: Counseling and Personal Services.
- Wang Chia-Chih D.C.; & Castahieda-Sound, Carrie. (2008). The Role of Generational Status, Self-Esteem, Academic Self-Efficacy, and Perceived Social Support in College Students' Psychological Well-Being. *Journal of College Counseling*. 11(2): 101-118.
- Widyanto, Laura.; & Griffiths, Mark D. (2011). An Empirical Study of Problematic Internet Use and Self-Esteem. *International Journal of Cyber Behavior, Psychology and Learning*. 1(1): 13-24.

ภาคผนวก ก

1. หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/5746 วันที่ ๑3 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวลรวี โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วาเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในงานนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวลรวี โรจน์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/5746 วันที่ ๑3 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวลรวี โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วาเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล และ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวลรวี โรจน์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัทพ์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/5747

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๓ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญาประทีป

เนื่องด้วย นางสาวลลวิ โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วาเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.วิฑิต รัชชตาตะนันท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวลลวิ โรจน์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/๑๕1๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทอสี

เนื่องด้วย นางสาวลรวี โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อขอให้ นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 22 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลรวี โรจน์ทอง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/06/8

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3) มกราคม 2556

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองบัว

เนื่องด้วย นางสาวลลวิ โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อขอให้นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 160 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติขอความเห็นชอบที่ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลลวิ โรจน์ทอง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/๐๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท

เนื่องด้วย นางสาวสรวิ โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 256 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสรวิ โรจน์ทอง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/๙๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตขอคะแนนเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนรุ่งอรุณ

เนื่องด้วย นางสาวลลวี โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อขอให้นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 75 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอคะแนนเก็บข้อมูลได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลลวี โรจน์ทอง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

ที่ ศธ 0519.12/๒๖19

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสยามสามไตร

เนื่องด้วย นางสาวลรวี โรจน์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โดยมี อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อขอให้ นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 19 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลรวี โรจน์ทอง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-589-5995

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร. ครรชิต แสหนอบล
อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร. วิทิต รัชชดาตะนันท์
ผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญาประทีป

ภาคผนวก ข

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับ
การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อเครื่องมือ แบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจง

กรุณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

-1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

หากข้อคำถามข้อความข้อนั้นที่ท่านพิจารณาเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือสมควรปรับปรุงแก้ไขขอความ กรุณาเสนอแนะไว้ข้างท้ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพต่อไป ตัวอย่างข้อความและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านสังคม ข้อ(0)ฉันคิดว่า ฉันมีเพื่อนที่รักฉันจำนวนมาก					
ด้านปฏิบัติตน ข้อ(00)ฉันรู้สึกว่าเป็นเป็นคนดีคนหนึ่ง					
ด้านตนเอง ข้อ(000)ฉันรู้สึกว่าฉันไม่พอใจกับหน้าหนักของตัวเอง					

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง(Self - Esteem) หมายถึง การพิจารณาตัดสินค่าของตนเองตามความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านบวก พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ท้อถอยสามารถที่จะตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยลักษณะและระดับของความภาคภูมิใจในตนเองนั้นสามารถวัดได้ด้วยแบบวัดที่ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิดของ เฮลเทอตัน (Heatheron. 1991) โดยแบ่งการวัดความภาคภูมิใจในตนเองออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสังคม(Social) หมายถึง สังคมที่เกี่ยวกับการกระทำระหว่างกัน เป็นการคบค้าสมาคม ระหว่างบุคคลได้แก่ การที่นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีความสำคัญ มีคุณค่า รู้สึกถึงความเป็นเพื่อน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ชอบทักทายผู้อื่นก่อนเสมอ เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนทั้งในห้องเรียนเดียวกันและต่างห้องเรียน ชอบช่วยเหลือสังคม อีกทั้งยังมีความสุขกับการอยู่ในสังคม

1.2 ด้านการปฏิบัติตน (Performance) หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกในการกระทำของนักเรียนได้แก่ ความรู้สึกว่าคุณค่าตัวเองเป็นคนดี มองโลกในแง่ดีอยู่เสมอ กลัวต่อการทำความผิด ชอบทำให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นคนที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ สามารถควบคุมอารมณ์ ความอดทน ความมีจิตใจที่หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ

1.3 ด้านตนเอง(Appear) หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ การที่มีความรู้สึกพอใจในตนเองที่เกี่ยวกับการมองรูปลักษณ์ของตนเองว่า สูง เตี้ย อ้วน ผอม กำลังดี หน้าตาดี นอกจากนี้ยังรู้สึกดีๆ เกี่ยวกับการแต่งกาย ลักษณะท่าทางการเดิน การพูดจาอ่อนหวาน

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็น ปงชี้	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	ด้านสังคม				
	1.ฉันรู้สึกว่าฉันมีความสำคัญต่อกลุ่มเพื่อนมากเพราะเพื่อนมักจะชวนฉันไปสถานที่ต่างๆ (+)				
	2.ฉันคิดว่าตัวฉันสำคัญต่อการแสดงกิจกรรมในโรงเรียนเพราะถ้าขาดฉันไปการแสดงจะไม่ดีเท่าที่ควร (+)				
	3.ฉันรู้สึกไม่ค่อยมีบทบาทสำคัญในห้องเรียน (-)				
	4.ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเป็นคนมีคุณค่าต่อคนอื่น (+)				
	5.ฉันไม่ค่อยมีรายชื่อหรือเป็นตัวแทนห้องทำกิจกรรมอื่นๆ (-)				

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็น บ่งชี้	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	-รู้สึกถึงความเป็นเพื่อน				
	6.ฉันคิดว่า ฉันมีเพื่อนที่รักฉันจำนวนมาก (+)				
	7.ฉันไม่เคยทะเลาะกับเพื่อน เพราะฉันเห็นคุณค่าของคำว่าเพื่อน (+)				
	8.เพื่อนไม่ยอมให้ฉันเข้าร่วมทำงานกลุ่ม (-)				
	9.เมื่อเพื่อนไม่สบายใจ เพื่อนมักจะมาระบายความรู้สึกกับฉัน (+)				
	-ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย				
	10.ฉันชอบทำงานคนเดียวเพราะฉันเข้ากับคนอื่นไม่ได้ (-)				
	11.ฉันมีความกังวลเวลาไปสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย เพราะกลัวเข้ากับผู้อื่นไม่ได้ (-)				
	12.ฉันทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ได้ (+)				
	13.ฉันชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในห้อง (+)				
	-ชอบทักทายผู้อื่นก่อนเสมอ				
	14.ฉันชอบเดินหลีกเลี่ยงคนอื่นเมื่อพบผู้ใหญ่ที่ฉันรู้จัก (-)				
	15.เมื่อฉันเจอเพื่อนที่ฉันรู้จัก ฉันจะรีบวิ่งไปพูดคุยทันที (+)				
	16.ฉันมักจะหยุดทำความเคารพทันทีที่พบเจอคุณครู (+)				
	17.ผู้ปกครองของเพื่อนมักจะชมว่าฉันมีมารยาทเพราะรู้จักทำความเคารพทักทายพวกเขาท่านก่อน (+)				
	18.ฉันจะคุยกับคนอื่น ถ้าเค้ามาทักทายฉันก่อน (-)				
	-เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนทั้งในห้องเรียนเดียวกันและต่างห้องเรียน				
	19.เมื่อจับกลุ่มทำงาน เพื่อนมักจะเลือกฉันเข้าทำงานกลุ่มทุกครั้ง (+)				

นียมศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นบ่งชี้	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	20.ฉันไม่ค่อยมีหน้าที่ในงานกลุ่ม เพราะเพื่อนๆไม่ค่อยมอบหมายงานให้กับฉัน (-)				
	21.เมื่อฉันเสนองาน เพื่อนไม่ค่อยฟังฉัน (-)				
	22.ฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อนทุกคน (+)				
	23.เพื่อนมักจะยกหน้าที่สำคัญให้ฉันทำเสมอๆเมื่อทำงานร่วมกัน (+)				
	24.ฉันมักจะอาสาช่วยเหลืองานเพื่อนทุกครั้ง (+)				
	25.ฉันช่วยเหลืองานครูทุกครั้งที่ครูต้องการให้ช่วย (+)				
	26.ฉันชอบทำงานจิตอาสาทุกประเภท (+)				
	27.ฉันมักจะปฏิเสธงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับฉัน (-)				
	28.ฉันมีความสุขเมื่อได้อยู่กับคนหมู่มาก (+)				
	29.ฉันรู้สึกอึดอัดทุกครั้งเมื่อฉันต้องอยู่ ร่วมกับคนหมู่มาก (-)				
	30.ฉันมีความสุขและพอใจในสังคมที่ฉันอยู่ (+)				
	<u>ด้านปฏิบัติตน</u>				
	31. ฉันรู้สึกว่าฉันเป็นเป็นคนดีคนหนึ่ง (+)				
	32. ฉันชอบทำบุญ บริจาคเงินเพราะฉันคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ควรทำ (+)				
	33. ฉันคิดว่าการเป็นคนดีนั้นทำยาก (-)				
	34.เมื่อฉันเจอกับปัญหา ฉันคิดว่ามันจะผ่านไปได้ด้วยดี (+)				
	35.แม้เพื่อนจะว่าฉัน แต่ฉันก็ไม่โกรธเพราะคิดว่าเพื่อนหวังดีต่อฉันที่คอยเตือน (+)				
	36.ฉันชอบคิดในเรื่องที่ยังไม่เกิดในแง่ลบอยู่เสมอ (-)				

นียมศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นบ่งชี้	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	37.ฉันมาโรงเรียนทันเวลาทุกวันเพราะฉันกลัวการถูกทำโทษ (+)				
	38.ฉันไม่ชอบพูดปดเพราะกลัวว่าจะไม่มีใครเชื่อถือ (+)				
	39.ฉันชอบแอบนำการ์ตูนมาอ่านที่โรงเรียนถึงแม้ครูจะห้ามก็ตาม (-)				
	-ชอบทำให้ผู้อื่นเป็นสุข 40.ฉันทำให้คนรอบข้างมีความสุข (+)				
	41.ฉันชอบพูดเรื่องตลกขบขัน เพื่อให้คนรอบข้างมีความสุข (+)				
	42.ฉันชอบแหย่ให้เพื่อนโมโห (-)				
	-เป็นคนที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้าและรับหลัง 43.ฉันยอมรับผิดในสิ่งที่ฉันทำผิดและพร้อมที่จะรับโทษ (+)				
	44.ฉันเป็นคนพูดจริงทำจริง (+)				
	45.ฉันไม่สามารถทำตามที่ฉันสัญญาไว้ได้ (-)				
	-ตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ สามารถควบคุมอารมณ์ ความอดทน 46.เมื่อเห็นเพื่อนกระทำในสิ่งที่ผิด ฉันมักจะบอกเพื่อนตรงๆ (+)				
	47.ถ้าฉันมีเรื่องที่ฉันเห็นว่าไม่ถูกต้องฉันจะรีบคัดค้านทันทีพร้อมให้เหตุผล (+)				
	48.ฉันพูดแก้ตัวเมื่อฉันทำความผิด(-)				
	-มีจิตใจที่หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ 49.แม้เพื่อนฉันจะว่าฉัน แต่ฉันก็สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้โกรธได้ (+)				

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นบ่งชี้	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	50. เมื่อโดนเพื่อนแกล้งฉันจะโมโหและตอบโต้กลับทันที (-)				
	51. หลายครั้งที่ถูกเพื่อนล้อ ฉันจะนิ่งและเดินหลีกเลี่ยงทันที (+)				
	52. ฉันรู้สึกตกใจและทำอะไรไม่ถูกเมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะชกต่อยกัน (+)				
	<u>ด้านตนเอง</u> -การที่มีความรู้สึกพอใจในตนเองที่เกี่ยวกับการมองรูปลักษณ์ของตนเองว่า สูง เตี้ย อ้วน ผอม กำลังดี หน้าตาดี				
	53. ฉันไม่พอใจกับหน้าตาของตัวเอง (-)				
	54. ในร่างกายของฉันมีจุดที่ต้องปรับปรุง (-)				
	55. ฉันรู้สึกดีกับหน้าตาของตัวเอง (+)				
	56. ฉันคิดว่ารูปร่างฉันสมส่วนพอดี (+)				
	57. ฉันคิดว่าฉันเป็นคนหนึ่งที่ดูดี (+)				
	-รู้สึกดี ๆ เกี่ยวกับการแต่งกาย ลักษณะท่าทางการเดิน การพูดจาอ่อนหวาน				
	58. ฉันคิดว่าฉันมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม (+)				
	59. เวลาฉันพูดฉันมีเสน่ห์ (+)				
	60. ฉันชอบท่าทางการเดินของฉัน (+)				
	61. ฉันรู้สึกว่าฉันแต่งกายเหมาะสมกับรูปร่างของฉัน (+)				
	62. ฉันมักพูดเสียงดัง และคำห้วนสั้น (-)				

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อเครื่องมือ แบบสอบถามวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง

กรุณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

-1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

หากข้อความข้อความข้อนั้นที่ท่านพิจารณาเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือสมควรปรับปรุงแก้ไขขอความ กรุณาเสนอแนะไว้ข้างท้ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพต่อไป ตัวอย่างข้อความและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ข้อ(0)เราไม่ค่อยแสดงความรักต่อกัน					
ข้อ(00)พวกเรามากจะร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้าน					

นิยามศัพท์เฉพาะ

สัมพันธภาพทางครอบครัว หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายกับลูกหลานรวมไปถึงความสัมพันธ์ในหมู่ญาติมิตรและเพื่อนฝูง โดยครอบครัวที่มีสัมพันธภาพดีจะมีการสนทนาพูดคุยกันด้วยความรักใคร่ปรองดอง มีความหวังใยซึ่งกันและกัน และปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น การช่วยเหลือดูแลภารกิจในบ้านทั้งกิจการของครอบครัว งานอื่นๆที่นอกเหนือ เพื่อให้พ่อแม่ได้มีโอกาสพักผ่อนและเป็นการแบ่งเบาภาระ การพูดคุยกันด้วยคำ สุภาพน้ำเสียงนุ่มนวล การใช้คำ ขอบคุณ ขอโทษในวาระต่างๆ หยอกล้อกันบ้างตามเวลาและโอกาส เห็นอกเห็นใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน พูดอย่างจริงใจพูดในทางบวก

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นบ่งชี้	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	-มีการสนทนาพูดคุยกันด้วยความรักใคร่ ปรองดอง มีความหวังใยซึ่งกันและกัน 1.ครอบครัวฉันไม่ค่อยแสดงความรักต่อกัน (-)				
	2.เมื่อเห็นสมาชิกคนใดคนหนึ่งมีสีหน้าไม่ดีครอบครัวฉัน จะรีบถามด้วยความหวังใย (+)				
	3.ถ้ามีสมาชิกคนใดอยู่ไกลบ้านครอบครัวฉันจะโทร ถามความเป็นอยู่ของเขาทุกวัน (+ป)				
	4.ครอบครัวฉันไม่ค่อยสนใจว่าใครจะอยู่อย่างไร (-)				
	-ปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ 5.พวกเรามักจะร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใน บ้าน (+)				
	6.เมื่อฉันมีปัญหา ฉันสามารถปรึกษาพ่อและแม่ได้ทุก ครั้ง (+)				
	7.ฉันแก้ปัญหาหรือตัดสินใจคนเดียวเพราะฉันคิดว่าไม่ มีใครรับฟังปัญหาของฉัน (-)				
	8.ครอบครัวฉันจะช่วยกันแก้ปัญหา ถึงแม้ปัญหานั้นจะ หนักแค่ไหนก็ตาม(+)				
	9.ครอบครัวฉันจะทะเลาะกันเมื่อพูดคุยถึงปัญหาที่ เกิดขึ้น (-)				

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นปงชี้	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	10.ทุกคนเอาความคิดตนเองเป็นใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น(-)				
	-ช่วยเหลือดูแลภารกิจในบ้านทั้งกิจการของครอบครัว งานอื่น ๆ 11.ครอบครัวฉันแต่ละคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจง (+)				
	12.ครอบครัวฉันชอบถกเถียงกันว่าใครจะเป็นคนทำงานบ้าน (-)				
	13.ฉันและทุกคนในครอบครัวชอบทำงานบ้านร่วมกัน (+)				
	14.ฉันคิดว่างานบ้านไม่ใช่หน้าที่ของฉัน (-)				
	15.ฉันจะไม่รีรอเมื่อถึงเวลาต้องทำงานบ้านฉันจะรีบทำทันทีโดยไม่ต้องให้ใครมาคอยเตือน (+)				
	-การพูดกันด้วยคำ สุภาพน้ำเสียงนุ่มนวล การใช้คำขอบคุณ ขอโทษในวาระต่าง ๆ 16.เรามักจะพูดกันโดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ (+)				
	17.เมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งในบ้านมีอาการโมโหโม้มักจะใช้คำพูดที่รุนแรงต่อกัน (-)				
	18.พวกเราคิดว่าการพูดใช้น้ำเสียงที่ดุดันเป็นเรื่องปกติ (-)				
	19.พ่อกับแม่จะใช้คำพูดที่นุ่มนวลเวลาอบรมสั่งสอนฉันทุกครั้ง (+)				
	20.พวกเรา มักจะใช้คำพูดขอบคุณเมื่อเวลามีคนใดคนหนึ่งทำอะไรให้(+)				
	21.เมื่อฉันทำอะไรผิด ฉันมักจะกล่าวคำขอโทษทันที(+)				
	22.เมื่อมีใครหยิบยื่นอะไรให้ฉัน ฉันจะรับมาเฉยๆ(-)				
	-หยอกล้อกันบ้างตามเวลาและโอกาส 23.ฉันชอบเล่นกับพ่อและแม่เมื่อฉันทำการบ้านเสร็จ (+)				

นียมศัพท์ เฉพาะ / ประเด็นปงชี้	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	24.ฉันมักจะหงุดหงิดเมื่อมีใครมาเล่น หยอกล้อกับฉัน(-)				
	25.ช่วงเวลารับประทานอาหารเป็นเวลาที่พวกเรา มักจะพูดคุยเรื่องสนุกกัน (+)				
	-เห็นอกเห็นใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน 26.พวกเราจะคอยรับฟังปัญหาและให้กำลังใจกันตลอด (+)				
	27.ไม่ว่าฉันจะทำสิ่งใดผิดพลาด ฉันจะได้กำลังใจจากพ่อ และแม่ทุกครั้ง (+)				
	28.พวกเราไม่เคยซ้ำเติมความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของ สมาชิกในครอบครัว (+)				
	29.ทุกครั้งที่ฉันสอบฉันไม่เคยได้กำลังใจจากคนในบ้าน เลย (-)				
	-พูดอย่างจริงใจพูดในทางบวก 30.เมื่อมีปัญหาเรามักจะพูดกันแบบตรงๆ จริงใจ (+)				
	31.พวกเรามักจะพูดกันแบบตรงไปตรงมาทุกเรื่องและ คอยช่วยแนะนำแต่เรื่องที่ดี (+)				
	32.เวลาพวกเราโมโหหรือไม่พอใจ พวกเรามักจะไม่พูด กัน (-)				
	33.บ่อยครั้งที่ฉันไม่พอใจ ฉันมักจะเงียบไม่พูดกับใคร (-)				

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อเครื่องมือ แบบสอบถามวัดการสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจง

กรุณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

-1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

หากข้อความข้อความข้อนั้นที่ท่านพิจารณาเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือสมควรปรับปรุงแก้ไขขอความ กรุณาเสนอแนะไว้ข้างท้ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพต่อไป ตัวอย่างข้อความและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดการสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านครอบครัว ข้อ(0)เมื่อฉันมีปัญหา ครอบครัวของฉันพยายามที่จะช่วยฉัน					
ด้านเพื่อน ข้อ(00)ฉันสามารถพึ่งพาเพื่อนได้เมื่อมีปัญหา					
ด้านคนสำคัญอื่น ๆ ข้อ(000)ฉันมีคนพิเศษที่ทำให้ฉันภูมิใจ					

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสนับสนุนทางสังคมหมายถึง สิ่งที่ได้รับจากการสนับสนุนทางสังคมได้รับความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุประสงค์ของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจ จากผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้รับปฏิบัติไปในทางที่ผู้ให้ต้องการและผู้ให้ในที่นี้คือ ด้านครอบครัว เช่น การช่วยเหลือกันในครอบครัว แรงสนับสนุนการให้คำแนะนำถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และการตัดสินใจ

ด้านเพื่อน เช่น การช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ การรับฟังความรู้สึก

ด้านคนสำคัญอื่นๆ เช่น คนพิเศษหรือคนอื่น ๆ ที่คอยช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ แบ่งปันความสนุกหรือความเสียใจ คอยอยู่เคียงข้างให้รู้สึกอุ่นใจ ใสใจ ความรู้สึก

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็น บ่งชี้	ข้อความ ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	ด้านครอบครัว				
	1.เมื่อฉันมีปัญหา ครอบครัวของฉันพยายามจะช่วยฉัน (+)				
	2.ฉันได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (+)				
	3.ฉันสามารถพูดคุยปัญหาของฉันกับครอบครัวได้ (+)				
	4.ครอบครัวของฉันไม่ช่วยฉันตัดสินใจในการแก้ปัญหา (-)				
	ด้านเพื่อน				
	5.เพื่อนของฉันพยายามช่วยฉันอย่างจริงจัง (+)				
	6.ฉันสามารถพึ่งพาเพื่อนได้เมื่อมีปัญหา(+)				
	7.ฉันไม่สามารถพูดคุยปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนของฉันได้เลย(-)				
	8.ฉันมีเพื่อนที่สามารถพูดคุยเรื่องส่วนตัวเมื่อเวลาที่มีความทุกข์หรือมีความสุข(+)				
	ด้านคนอื่น ๆ				
	9.ฉันมีคนพิเศษที่อยู่เคียงข้างฉัน (+)				

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็น บ่งชี้	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	10.ฉันมีคุณสมบัติที่ฉันสามารถแบ่งความสนุกสนานหรือเวลาฉันเสียใจ (+)				
	11.ฉันไม่มีใครอยู่เคียงข้างฉันเวลาฉันว่าเหว่ (-)				
	12.ฉันมีคุณสมบัติที่ใส่ใจความรู้สึกของฉัน (+)				

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อเครื่องมือ แบบสอบถามวัดการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจง

กรุณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

-1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

หากข้อคำถามข้อความข้อนั้นที่ท่านพิจารณาเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือสมควรปรับปรุงแก้ไขขอความ กรุณาเสนอแนะไว้ข้างท้ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพต่อไป ตัวอย่างข้อความและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น / ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ข้อ(0)ฉันมีเพื่อนจำนวนมากใน Face book ข้อ(00)ฉันใช้เวลามากกว่า 4 ชม.ในการเล่นอินเทอร์เน็ต					

นิยามศัพท์เฉพาะ

การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารออนไลน์ โดยมีรูปแบบเป็น อีเมล เฟสบุ๊ค และ เกมออนไลน์ เช่น ความรู้สึกการมีเพื่อน การมีความสุขเมื่อได้ใช้สื่อออนไลน์ การใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ความภาคภูมิใจในการมีเพื่อนในสื่อออนไลน์หรือเมื่อได้ใช้สื่อออนไลน์

นิยามศัพท์ เฉพาะ / ประเด็น บ่งชี้	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
	1.ฉันมีเพื่อนจำนวนมากใน Face book (+)				
	2.ฉันจะมีความสุขถ้าฉันได้เล่น เกมออนไลน์ (+)				
	3. Face book และ Email เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ของฉัน (-)				
	4.ฉันมีความภูมิใจในการบอกคนอื่นว่ามี Face book (+)				
	5.กิจวัตรประจำวันของฉันต้องมีช่วงเวลาในการเล่น Face book (-)				
	6.ฉันรู้สึกเสียใจเมื่อไม่ได้เล่น Face book หรือเล่น อินเทอร์เน็ต (-)				
	7.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม Face book (+)				
	8.ฉันรู้สึกเสียใจถ้า Face book ปิด (-)				
	9.ฉันรู้สึกภูมิใจถ้าฉันเล่นเกมออนไลน์ชนะ (+)				
	10.ฉันมีความสุขในการได้เข้าใช้อินเทอร์เน็ต (+)				

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่เห็นว่าตรงกับ
ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือการกระทำที่แท้จริงของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น เป็นแบบสอบถามที่ถามข้อมูลปัจจัยด้านส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. เพศ ชาย หญิง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม ณ ปัจจุบัน)
 0.00 – 1.99 2.00 – 2.99 3.00 – 4.00

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความภาคภูมิใจในตนเอง

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน
จำนวน 62 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำ
ของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านสังคม					
1.ฉันรู้สึกว่าฉันมีความสำคัญต่อกลุ่มเพื่อนมากเพราะเพื่อนมักจะชวนฉันไปสถานที่ต่างๆ					
2.ฉันคิดว่าตัวฉันสำคัญต่อการแสดงกิจกรรมในโรงเรียนเพราะถ้าขาดฉันไปการแสดงจะไม่ดีเท่าที่ควร					
3.ฉันรู้สึกไม่ค่อยมีบทบาทสำคัญในห้องเรียน					
4.ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเป็นคนมีคุณค่าต่อคนอื่น					
5.ฉันไม่ค่อยมีรายชื่อหรือเป็นตัวแทนห้องทำกิจกรรมอื่นๆ					
6.ฉันคิดว่า ฉันมีเพื่อนที่รักฉันจำนวนมาก					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7.ฉันไม่เคยทะเลาะกับเพื่อน เพราะฉันเห็นคุณค่าของคำว่าเพื่อน					
8.เพื่อนไม่ยอมให้ฉันเข้าร่วมทำงานกลุ่ม					
9.เมื่อเพื่อนไม่สบายใจ เพื่อนมักจะมาระบายความรู้สึกกับฉัน					
10.ฉันชอบทำงานคนเดียวเพราะฉันเข้ากับคนอื่นไม่ได้					
11.ฉันมีความกังวลเวลาไปสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย เพราะกลัวเข้ากับผู้อื่นไม่ได้					
12.ฉันทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ได้					
13.ฉันชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในห้อง					
14.ฉันชอบเดินหลีกเลี่ยงไปทางอื่นเมื่อพบผู้ใหญ่ที่ฉันรู้จัก					
15.เมื่อฉันเจอเพื่อนที่ฉันรู้จัก ฉันจะรีบวิ่งไปพูดคุยทันที					
16.ฉันมักจะหยุดทำความเคารพทันทีที่พบเจอคุณครู					
17.ผู้ปกครองของเพื่อนมักจะชมว่าฉันมีมารยาทเพราะรู้จักทำความเคารพทักทายพวกท่านก่อน					
18.ฉันจะคุยกับคนอื่น ถ้าเค้ามาทักทายฉันก่อน					
19.เมื่อจับกลุ่มทำงาน เพื่อนมักจะเลือกฉันเข้าทำงานกลุ่มทุกครั้ง					
20.ฉันไม่ค่อยมีหน้าที่ในงานกลุ่ม เพราะเพื่อนๆไม่ค่อยมอบหมายงานให้กับฉัน					
21.เมื่อฉันเสนองาน เพื่อนไม่ค่อยฟังฉัน					
22.ฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อนทุกคน					
23.เพื่อนมักจะยกหน้าที่สำคัญให้ฉันทำเสมอๆเมื่อทำงานร่วมกัน					
24.ฉันมักจะอาสาช่วยเหลืองานเพื่อนทุกครั้ง					
25.ฉันช่วยเหลืองานครูทุกครั้งที่ครูต้องการให้ช่วย					
26.ฉันชอบทำงานจิตอาสาทุกประเภท					
27.ฉันมักจะปฏิเสธงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับฉัน					
28.ฉันมีความสุขเมื่อได้อยู่กับคนหมู่มาก					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
29.ฉันรู้สึกอึดอัดทุกครั้งเมื่อฉันต้องอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก					
30.ฉันมีความสุขและพอใจในสังคมที่ฉันอยู่					
ด้านปฏิบัติตน					
31. ฉันรู้สึกว่าเป็นเป็นคนดีคนหนึ่ง					
32. ฉันชอบทำบุญ บริจาคเงินเพราะฉันคิดว่าเป็นสิ่งดีที่ควรทำ					
33. ฉันคิดว่าการเป็นคนดีนั้นทำยาก					
34.เมื่อฉันเจอกับปัญหา ฉันคิดว่ามันจะผ่านไปได้ด้วยดี					
35.แม้เพื่อนจะว่าฉัน แต่ฉันก็ไม่โกรธเพราะคิดว่าเพื่อนหวังดีต่อฉันที่คอยเตือน					
36.ฉันชอบคิดในเรื่องที่ยังไม่เกิดในแง่ลบอยู่เสมอ					
37.ฉันมาโรงเรียนทันเวลาทุกวันเพราะฉันกลัวการถูกทำโทษ					
38.ฉันไม่ชอบพูดปดเพราะกลัวว่าจะไม่มีใครเชื่อถือ					
39.ฉันชอบแอบนำการ์ตูนมาอ่านที่โรงเรียนถึงแม้ครูจะห้ามก็ตาม					
40.ฉันทำให้คนรอบข้างมีความสุข					
41.ฉันชอบพูดเรื่องตลกขบขัน เพื่อให้คนรอบข้างมีความสุข					
42.ฉันชอบแหย่ให้เพื่อนโมโห					
43.ฉันยอมรับผิดในสิ่งที่ฉันทำผิดและพร้อมที่จะรับโทษ					
44.ฉันเป็นคนพูดจริงทำจริง					
45.ฉันไม่สามารถทำตามที่ฉันสัญญาไว้ได้					
46.เมื่อเห็นเพื่อนกระทำในสิ่งที่ผิด ฉันมักจะบอกเพื่อนตรงๆ					
47.ถ้าฉันมีเรื่องที่ฉันเห็นว่าไม่ถูกต้อง ฉันจะรีบคัดค้านทันทีพร้อมให้เหตุผล					
48.ฉันพูดแก้ตัวเมื่อฉันทำความผิด					
49.แม้เพื่อนฉันจะว่าฉัน แต่ฉันก็สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้โกรธได้					
50.เมื่อโดนเพื่อนแกล้งฉันจะโมโหและตอบโต้กลับทันที					
51.หลายครั้งที่ถูกเพื่อนล้อ ฉันจะนิ่งและเดินหลีกเลี่ยงทันที					
52. ฉันรู้สึกตกใจและทำอะไรไม่ถูกเมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะชกต่อยกัน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านตนเอง					
53.ฉันไม่พอใจกับน้ำหนักของตัวเอง					
54.ในร่างกายของฉันมีจุดที่ต้องปรับปรุง					
55.ฉันรู้สึกดีกับหน้าตาของตัวเอง					
56.ฉันคิดว่ารูปร่างฉันสมส่วนพอดี					
57.ฉันคิดว่าฉันเป็นคนที่ดูดี					
58.ฉันคิดว่าฉันมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม					
59.เวลาฉันพูดฉันมีเสน่ห์					
60.ฉันชอบท่าทางการเดินของฉัน					
61.ฉันรู้สึกว่าฉันแต่งกายเหมาะสมกับรูปร่างของฉัน					
62.ฉันมักพูดเสียงดัง และคำห้วนสั้น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม สัมพันธภาพในครอบครัว

เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว จำนวน 33 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ครอบครัวฉันไม่ค่อยแสดงความรักต่อกัน					
2. เมื่อเห็นสมาชิกคนใดคนหนึ่งมีสีหน้าไม่ดีครอบครัวฉันจะรีบถามด้วยความห่วงใย					
3. ถ้ามีสมาชิกคนใดอยู่ไกลบ้านครอบครัวฉันจะโทรถามความเป็นอยู่ของเขาทุกวัน					
4. ครอบครัวฉันไม่ค่อยสนใจว่าใครจะอยู่อย่างไร					
5. พวกเรามักจะร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้าน					
6. เมื่อฉันมีปัญหา ฉันสามารถปรึกษาพ่อและแม่ได้ทุกครั้ง					
7. ฉันแก้ปัญหาหรือตัดสินใจคนเดียวเพราะฉันคิดว่าไม่มีใครรับฟังปัญหาของฉัน					
8. ครอบครัวฉันจะช่วยกันแก้ปัญหาถึงแม้ปัญหานั้นจะหนักแค่ไหนก็ตาม					
9. ครอบครัวฉันจะทะเลาะกันเมื่อพุดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น					
10. ทุกคนเอาความคิดตนเองเป็นใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
11. ครอบครัวฉันแต่ละคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจง					
12. ครอบครัวฉันชอบถกเถียงกันว่าใครจะเป็นคนทำงานบ้าน					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13.ฉันและทุกคนในครอบครัวชอบทำงานบ้านร่วมกัน					
14.ฉันคิดว่างานบ้านไม่ใช่หน้าที่ของฉัน					
15.ฉันจะไม่รีรอเมื่อถึงเวลาต้องทำงานบ้านฉันจะรีบทำทันทีโดยไม่ ต้องให้ใครมาคอยเตือน					
16.เรามักจะพูดกันโดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ					
17.เมื่อสมาชิก คนใดคนหนึ่งในบ้านมีอาการโมโหมักจะใช้คำพูดที่ รุนแรงต่อกัน					
18.พวกเราคิดว่าการพูดโดยใช้น้ำเสียงที่ดุดันเป็นเรื่องปกติ					
19.พ่อกับแม่มักจะใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวลเวลาอบรมสั่งสอนฉันทุกครั้ง					
20.พวกเรามักจะใช้คำพูดขอบคุณเมื่อเวลามีคนใดคนหนึ่งทำอะไรให้					
21.เมื่อฉันทำอะไรผิด ฉันมักจะกล่าวคำขอโทษทันที					
22.เมื่อมีใครหยิบยื่นอะไรให้ฉัน ฉันจะรับมาเฉยๆ					
23.ฉันชอบเล่นกับพ่อและแม่เมื่อฉันทำการบ้านเสร็จ					
24.ฉันมักจะหงุดหงิดเมื่อมีใครมาเล่น หยอกล้อกับฉัน					
25.ช่วงเวลารับประทานอาหารเป็น ช่วงเวลาที่พวกเรามักจะพูดคุย เรื่องสนุกกัน					
26.พวกเราจะคอยรับฟังปัญหาและให้กำลังใจกันตลอด					
27.ไม่ว่าฉันจะทำสิ่งใดผิดพลาด ฉันจะได้กำลังใจจากพ่อและแม่ทุกครั้ง					
28.พวกเราไม่เคยซ้ำเติมความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของสมาชิกใน ครอบครัว					
29.ทุกครั้งที่ฉันสอบฉันไม่เคยได้กำลังใจจากคนในบ้านเลย					
30.เมื่อมีปัญหาเรามักจะพูดกันแบบตรงๆ จริงใจ					
31.พวกเรามักจะพูดกันแบบตรงไปตรงมาทุกเรื่องและคอยช่วย แนะนำแต่เรื่องที่ดี					
32.เวลาพวกเราโมโหหรือไม่พอใจ พวกเรามักจะไม่พูดกัน					
33.บ่อยครั้งที่ฉันไม่พอใจ ฉันมักจะเงียบไม่พูดกับใคร					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 12 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านครอบครัว					
1.เมื่อฉันมีปัญหา ครอบครัวของฉันพยายามที่จะช่วยฉัน					
2.ฉันได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว					
3.ฉันสามารถพูดคุยปัญหาของฉันกับครอบครัวได้					
4.ครอบครัวของฉันไม่ช่วยฉันตัดสินใจในการแก้ปัญหา					
ด้านเพื่อน					
5.เพื่อนของฉันพยายามช่วยฉันอย่างจริงจัง					
6.ฉันสามารถพึ่งพาเพื่อนได้เมื่อมีปัญหา					
7.ฉันไม่สามารถพูดคุยปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนของฉันได้เลย					
8.ฉันมีเพื่อนที่สามารถพูดคุยเรื่องส่วนตัวเมื่อเวลาที่มีความทุกข์หรือมีความสุข					
ด้านคนอื่น ๆ					
9.ฉันมีคนพิเศษที่อยู่เคียงข้างฉัน					
10.ฉันมีคนพิเศษที่ฉันสามารถแบ่งความสนุกสนานหรือเวลาฉันเสียใจ					
11.ฉันไม่มีใครอยู่เคียงข้างฉันเวลาฉันว่าเหว					
12.ฉันมีคนพิเศษที่ใส่ใจความรู้สึกของฉัน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้การสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความในการสอบถามแล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นหรือการกระทำของนักเรียนในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.ฉันมีเพื่อนจำนวนมากใน Face book					
2.ฉันจะมีความสุขถ้าฉันได้เล่น เกมส์ออนไลน์					
3. Face book และ Email เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของฉัน					
4.ฉันมีความภูมิใจในการบอกคนอื่นว่ามี Face book					
5.กิจวัตรประจำวันของฉันต้องมีช่วงเวลาในการเล่น Face book					
6.ฉันรู้สึกเสียใจเมื่อไม่ได้เล่น Face book หรือเล่น อินเทอร์เน็ต					
7.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม Face book					
8.ฉันรู้สึกเสียใจถ้า Face book ปิด					
9.ฉันรู้สึกภูมิใจถ้าฉันเล่นเกมส์ออนไลน์ชนะ					
10.ฉันมีความสุขในการได้เข้าใช้อินเทอร์เน็ต					

ภาคผนวก ง
ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผล
การศึกษาการเปรียบเทียบความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

**ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล
ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน**

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น/ระดับ การปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านสังคม			
1.ฉันรู้สึกว่าฉันมีความสำคัญต่อกลุ่มเพื่อนมากเพราะเพื่อนมักจะชวนฉันไปสถานที่ต่างๆ	3.35	.994	ปานกลาง
2.ฉันคิดว่าตัวฉันสำคัญต่อการแสดงกิจกรรมในโรงเรียนเพราะถ้าขาดฉันไปการแสดงจะไม่ดีเท่าที่ควร	2.46	1.092	น้อย
3.ฉันรู้สึกไม่ค่อยมีบทบาทสำคัญในห้องเรียน	3.29	1.097	ปานกลาง
4.ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเป็นคนมีคุณค่าต่อคนอื่น	3.00	.959	ปานกลาง
5.ฉันไม่ค่อยมีรายชื่อหรือเป็นตัวแทนห้องทำกิจกรรมอื่นๆ	3.23	1.106	ปานกลาง
6.ฉันคิดว่า ฉันมีเพื่อนที่รักฉันจำนวนมาก	3.33	1.055	ปานกลาง
7.ฉันไม่เคยทะเลาะกับเพื่อน เพราะฉันเห็นคุณค่าของคำว่าเพื่อน	3.10	1.100	ปานกลาง
8.เพื่อนไม่ยอมให้ฉันเข้าร่วมทำงานกลุ่ม	3.65	1.155	มาก
9.เมื่อเพื่อนไม่สบายใจ เพื่อนมักจะมาระบายความรู้สึกกับฉัน	3.12	1.232	ปานกลาง
10.ฉันชอบทำงานคนเดียวเพราะฉันเข้ากับคนอื่นไม่ได้	3.88	1.155	มาก
11.ฉันมีความกังวลเวลาไปสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย เพราะกลัวเข้ากับผู้อื่นไม่ได้	3.04	1.347	ปานกลาง
12.ฉันทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ได้	3.91	1.072	มาก
13.ฉันชอบทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในห้อง	3.98	1.041	มาก
14.ฉันชอบเดินหลักไปทางอื่นเมื่อพบผู้ใหญ่ที่ฉันรู้จัก	3.68	1.250	มาก
15.เมื่อฉันเจอเพื่อนที่ฉันรู้จัก ฉันจะรีบวิ่งไปพูดคุยทันที	3.51	1.096	มาก
16.ฉันมักจะหยุดทำความเคารพทันทีที่พบเจอคุณครู	3.55	1.131	มาก
17.ผู้ปกครองของเพื่อนมักจะชมว่าฉันมีมารยาทเพราะรู้จักทำความเคารพทักทายพวกท่านก่อน	3.33	.982	ปานกลาง
18.ฉันจะคุยกับคนอื่น ถ้าเค้ามาทักทายฉันก่อน	2.88	1.193	
19.เมื่อจับกลุ่มทำงาน เพื่อนมักจะเลือกฉันเข้าทำงานกลุ่มทุกครั้ง	3.30	1.068	ปานกลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
20. ฉันไม่ค่อยมีหน้าที่ใน งานกลุ่ม เพราะเพื่อน ๆ ไม่ค่อยมอบหมายงานให้กับฉัน	3.67	1.137	มาก
21. เมื่อฉันเสนองาน เพื่อนไม่ค่อยฟังฉัน	3.41	1.122	ปานกลาง
22. ฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อนทุกคน	2.97	1.150	ปานกลาง
23. เพื่อนมักจะยกหน้าที่สำคัญให้ฉันทำเสมอๆเมื่อทำงานร่วมกัน	3.00	1.133	ปานกลาง
24. ฉันมักจะอาสาช่วยเหลืองานเพื่อนทุกครั้ง	3.20	1.020	ปานกลาง
25. ฉันช่วยเหลืองานครูทุกครั้งที่ครูต้องการให้ช่วย	3.70	1.070	มาก
26. ฉันชอบทำงานจิตอาสาทุกประเภท	3.12	1.151	ปานกลาง
27. ฉันมักจะปฏิเสธงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับฉัน	3.41	1.123	ปานกลาง
28. ฉันมีความสุขเมื่อได้อยู่กับคนหมู่มาก	3.50	1.171	ปานกลาง
29. ฉันรู้สึกอึดอัดทุกครั้งเมื่อฉันต้องอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก	3.52	1.225	มาก
30. ฉันมีความสุขและพอใจในสังคมที่ฉันอยู่	3.98	1.057	มาก
ด้านปฏิบัติตน			
31. ฉันรู้สึกว่าฉันเป็นเป็นคนดีคนหนึ่ง	3.45	.937	ปานกลาง
32. ฉันชอบทำบุญ บริจาคเงินเพราะฉันคิดว่าเป็นสิ่งดีที่ควรทำ	3.74	.990	มาก
33. ฉันคิดว่าการเป็นคนดีนั้นทำยาก	3.34	1.273	ปานกลาง
34. เมื่อฉันเจอกับปัญหา ฉันคิดว่ามันจะผ่านไปได้ด้วยดี	3.50	1.067	มาก
35. แม้เพื่อนจะว่าฉัน แต่ฉันก็ไม่โกรธเพราะคิดว่า เพื่อนหวังดีต่อฉันที่คอยเตือน	3.20	1.108	ปานกลาง
36. ฉันชอบคิดในเรื่องที่ยังไม่เกิดในแง่ลบอยู่เสมอ	2.94	1.311	ปานกลาง
37. ฉันมาโรงเรียนทันเวลาทุกวันเพราะฉันกลัวการถูกทำโทษ	3.30	1.346	ปานกลาง
38. ฉันไม่ชอบพูดปดเพราะกลัวว่าจะไม่มีใครเชื่อถือ	3.30	1.141	ปานกลาง
39. ฉันชอบแอบนำการ์ตูนมาอ่านที่โรงเรียนถึงแม้ครูจะห้ามก็ตาม	3.89	1.321	มาก
40. ฉันทำให้คนรอบข้างมีความสุข	3.57	1.047	มาก
41. ฉันชอบพูดเรื่องตลกขบขัน เพื่อให้คนรอบข้างมีความสุข	3.74	1.086	มาก
42. ฉันชอบแหย่ให้เพื่อนโมโห	3.24	1.221	ปานกลาง
43. ฉันยอมรับผิดในสิ่งที่ฉันทำผิดและพร้อมที่จะรับโทษ	3.72	1.026	มาก

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
44.ฉันเป็นคนพูดจริงทำจริง	3.34	.999	ปานกลาง
45.ฉันไม่สามารถทำตามที่ฉันสัญญาไว้ได้	3.53	1.065	มาก
46.เมื่อเห็นเพื่อนกระทำในสิ่งที่ผิด ฉันมักจะบอกเพื่อนตรงๆ	3.43	1.077	ปานกลาง
47.ถ้าฉันมีเรื่องที่ฉันเห็นว่าไม่ถูกต้องฉันจะรีบคัดค้านทันทีพร้อมให้เหตุผล	3.28	1.094	ปานกลาง
48.ฉันพูดแก้ตัวเมื่อฉันทำความผิด	3.42	1.109	ปานกลาง
49.แม้เพื่อนฉันจะว่าฉัน แต่ ฉันก็สามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้โกรธได้	3.18	1.137	ปานกลาง
50.เมื่อโดนเพื่อนแกล้งฉันจะโมโหและตอบโต้กลับทันที	3.01	1.201	ปานกลาง
51.หลายครั้งที่ถูกเพื่อนล้อ ฉันจะนิ่งและเดินหลีกเลี่ยงทันที	2.97	1.240	ปานกลาง
52. ฉันรู้สึกตกใจและทำอะไรไม่ถูกเมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะชกต่อยกัน	3.32	1.244	ปานกลาง
<u>ด้านตนเอง</u>			
53.ฉันไม่พอใจกับน้ำหนักของตัวเอง	3.00	1.441	ปานกลาง
54.ในร่างกายของฉันมีจุดที่ต้องปรับปรุง	2.59	1.280	ปานกลาง
55.ฉันรู้สึกดีกับหน้าตาของตัวเอง	3.27	1.147	ปานกลาง
56.ฉันคิดว่ารูปร่างฉันสมส่วนพอดี	3.20	1.225	ปานกลาง
57.ฉันคิดว่าฉันเป็นคนหนึ่งที่ดูดี	2.87	1.094	ปานกลาง
58.ฉันคิดว่าฉันมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	3.07	1.058	ปานกลาง
59.เวลาฉันพูดฉันมีเสน่ห์	2.58	1.128	ปานกลาง
60.ฉันชอบท่าทางการเดินของฉัน	2.88	1.178	ปานกลาง
61.ฉันรู้สึกว่าฉันแต่งกายเหมาะสมกับรูปร่างของฉัน	3.28	1.087	ปานกลาง
62.ฉันมักพูดเสียงดัง และคำห้วนสั้น	3.14	1.267	ปานกลาง

**ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล
สัมพันธภาพในครอบครัว**

ข้อความคำถาม	ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1.ครอบครัวฉันไม่ค่อยแสดงความรักต่อกัน	3.78	1.282	มาก
2.เมื่อเห็นสมาชิกคนใดคนหนึ่งมีสีหน้าไม่ดีครอบครัวฉันจะรีบถามด้วยความห่วงใย	3.80	1.156	มาก
3.ถ้ามีสมาชิกคนใดอยู่ไกลบ้านครอบครัวฉันจะโทรถามความเป็นอยู่ของเขาทุกวัน	3.45	1.247	ปานกลาง
4.ครอบครัวฉันไม่ค่อยสนใจว่าใครจะอยู่อย่างไร	4.07	1.189	มาก
5.พวกเรามักจะร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้าน	3.88	1.067	มาก
6.เมื่อฉันมีปัญหา ฉันสามารถปรึกษาพ่อและแม่ได้ทุกครั้ง	3.91	1.155	มาก
7.ฉันแก้ปัญหาหรือตัดสินใจคนเดียวเพราะฉันคิดว่าไม่มีใครรับฟังปัญหาของฉัน	3.73	1.212	มาก
8.ครอบครัวฉันจะช่วยกันแก้ปัญหาถึงแม้ปัญหานั้นจะหนักแค่ไหนก็ตาม	3.90	1.088	มาก
9.ครอบครัวฉันจะทะเลาะกันเมื่อพุดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น	3.51	1.261	มาก
10.ทุกคนเอาความคิดตนเองเป็นใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.01	1.133	มาก
11.ครอบครัวฉันแต่ละคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจง	3.25	1.230	ปานกลาง
12.ครอบครัวฉันชอบถกเถียงกันว่าใครจะเป็นคนทำงานบ้าน	3.77	1.266	มาก
13.ฉันและทุกคนในครอบครัวชอบทำงานบ้านร่วมกัน	3.29	1.230	ปานกลาง
14.ฉันคิดว่างานบ้านไม่ใช่หน้าที่ของฉัน	3.81	1.257	มาก
15.ฉันจะไม่รีรอเมื่อถึงเวลาต้องทำงานบ้านฉันจะรีบทำทันทีโดยไม่ต้องให้ใครมาคอยเตือน	3.19	1.140	ปานกลาง
16.เรามักจะพุดกันโดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ	3.47	1.154	ปานกลาง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
17.เมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งในบ้านมีอาการไม่ไหม้จะใช้คำพูดที่รุนแรงต่อกัน	3.48	1.252	ปานกลาง
18.พวกเราคิดว่า การพูดโดยใช้น้ำเสียงที่ดูด้นเป็นเรื่องปกติ	3.79	1.126	มาก
19.พ่อกับแม่จะใช้ น้ำเสียงที่นุ่มนวลเวลาอบรมสั่งสอนฉันทุกครั้ง	3.32	1.208	ปานกลาง
20.พวกเรา มักจะใช้คำพูดขอขอบคุณเมื่อเวลามีคนใดคนหนึ่งทำอะไรให้	3.96	1.063	มาก
21.เมื่อฉันทำอะไรผิด ฉันมักจะกล่าวคำขอโทษทันที	3.79	1.071	มาก
22.เมื่อมีใครหยิบยื่นอะไรให้ฉัน ฉันจะรับมาเฉยๆ	3.77	1.131	มาก
23.ฉันชอบเล่นกับพ่อและแม่เมื่อฉันทำการบ้านเสร็จ	3.24	1.265	ปานกลาง
24.ฉันมักจะหงุดหงิดเมื่อมีใครมาเล่น หยอกล้อกับฉัน	3.34	1.236	ปานกลาง
25.ช่วงเวลารับประทานอาหารเป็นช่วงเวลาที่เราจะพูดคุยเรื่องสนุกกัน	3.51	1.216	มาก
26.พวกเรา จะคอยรับฟังปัญหาและให้กำลังใจกันตลอด	3.68	1.090	มาก
27.ไม่ว่าฉันจะทำอะไรผิดพลาด ฉันจะได้กำลังใจจากพ่อและแม่ทุกครั้ง	3.75	1.135	มาก
28.พวกเราไม่เคยซ้ำเติมความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของสมาชิกในครอบครัว	3.50	1.272	ปานกลาง
29.ทุกครั้งที่เราคุยกันไม่เคยได้กำลังใจจากคนในบ้านเลย	3.77	1.282	มาก
30.เมื่อมีปัญหาเรามักจะพูดกันแบบตรงๆ จริงใจ	3.60	1.074	มาก
31.พวกเรา มักจะพูดกันแบบตรงไปตรงมาทุกเรื่องและคอยช่วยแนะนำแต่เรื่องที่ดี	3.78	1.019	มาก
32.เวลาพวกเราโมโหหรือไม่พอใจ พวกเรามักจะไม่พูดกัน	3.21	1.273	ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล
การสนับสนุนทางสังคม

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านครอบครัว			
1.เมื่อฉันมีปัญหา ครอบครัวของฉันพยายามที่จะช่วยฉัน	4.07	1.013	มาก
2.ฉันได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว	4.10	.933	มาก
3.ฉันสามารถพูดคุยปัญหาของฉันกับครอบครัวได้	3.86	1.088	มาก
4.ครอบครัวของฉันไม่ช่วยฉันตัดสินใจในการแก้ปัญหา	3.69	1.263	มาก
ด้านเพื่อน			
5.เพื่อนของฉันพยายามช่วยฉันอย่างจริงจัง	3.59	1.070	มาก
6.ฉันสามารถพึ่งพาเพื่อนได้เมื่อมีปัญหา	3.54	1.124	มาก
7.ฉันไม่สามารถพูดคุยปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนของฉันได้เลย	3.39	1.222	ปานกลาง
8.ฉันมีเพื่อนที่สามารถพูดคุยเรื่องส่วนตัวเมื่อเวลาที่มีความทุกข์หรือมีความสุข	3.76	1.161	มาก
ด้านคนอื่น ๆ			
9.ฉันมีคนพิเศษที่อยู่เคียงข้างฉัน	3.13	1.433	ปานกลาง
10.ฉันมีคนพิเศษที่ฉันสามารถแบ่งความสนุกสนานหรือเวลาฉันเสียใจ	3.29	1.349	ปานกลาง
11.ฉันไม่มีใครอยู่เคียงข้างฉันเวลานั้นว่าเหว่	3.63	1.299	มาก
12.ฉันมีคนพิเศษที่ใส่ใจความรู้สึกของฉัน	3.25	1.361	ปานกลาง

**ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล
การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ**

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/ระดับ การปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1.ฉันมีเพื่อนจำนวนมากใน Face book	3.66	1.280	มาก
2.ฉันจะมีความสุขถ้าฉันได้เล่น เกมออนไลน์	3.11	1.419	ปานกลาง
3. Face book และ Email เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ของฉัน	2.98	1.359	ปานกลาง
4.ฉันมีความภูมิใจในการบอกคนอื่นว่ามี Face book	2.71	1.326	ปานกลาง
5.กิจวัตรประจำวันของฉันต้องมีช่วงเวลาในการเล่น Face book	2.72	1.392	ปานกลาง
6.ฉันรู้สึกเสียใจเมื่อไม่ได้เล่น Face book หรือเล่น อินเทอร์เน็ต	3.53	1.403	มาก
7.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม Face book	2.76	1.365	ปานกลาง
8.ฉันรู้สึกเสียใจถ้า Face book ปิด	3.48	1.492	ปานกลาง
9.ฉันรู้สึกภูมิใจถ้าฉันเล่นเกมออนไลน์ชนะ	3.06	1.461	ปานกลาง
10.ฉันมีความสุขในการได้เข้าใช้อินเทอร์เน็ต	3.58	1.320	มาก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวลรวี โรจน์ทอง
วันเดือนปีเกิด	วันพุธที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2/4 ซ.ตลาดสี่เสาเทเวศร์ ถ.พิษณุโลก ต.วชิระ อ.ดุสิต จ. กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูประจำชั้นระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนทอสี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนทอสี ปรดีพนมยงค์ 41 สุขุมวิท 71 เขตวัฒนา แขวงคลองตันเหนือ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสตรีวรนาถ (เทเวศน์) เขตดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ปะกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2548	ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2556	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ